

A U S T R A L S K É

listy

IN AUSTRALIA POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA POSTAGE PAID

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO: 72 / 73

srpen - září 1997

Print Post Approved

PP 242296 / 00084

\$ 2.60

*Život v pražských ulicích v době F.L. Věka
(v pozadí Staroměstská radnice, jak vyhlížela koncem 18. stol.)*

L. & G. Peral

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 9663 6242

ZNOJEMSKÉ OKURKY !!

K dostání v Sydney
za velkoobchodní ceny
Máte - li zájem
Mírek - 9890 9953 po 3. hod.

DENTAL PROTESIS

ODBORNÝ ZUBNÍ PROTETIK

nabízí své služby, ve zvláštních případech
(stáří, nemoc atd.) ošetření doma možné,
(soukromé pojištění vyplácí
předem domluvenou částku)

Další informace
na čísle: **(02) 9388 2216**
mluvíme česky i slovensky
425 Old South Head Road
North Bondi NSW 2026

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

**Česky mluvící solicitor / právník a advokát
vám nabízí služby**

Vynikající znalost českého a australského práva.
Kontaktujte: Vladimíra Gazdika

V. GAZDIK LL.B. & CO. SOLICITORS

Vladimir Gazdik LL.B.
Solicitor & Advocate CR

1A/5 Wongala Crescent
Beecroft NSW 2119 Australia
Telephone: **(02) 9484 2221**
Facsimile: **(02) 9484 0606**

Mobile: 015 274 734
After Hours: (02) 9980 7908
Appointments: (047) 87 6336

CONTACT

P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

**NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další**

Unit 4, 175 Gibbs Street
CHATSWOOD, NSW, 2067, AUSTRALIA
Tel (02) 9417 8555 Fax (02) 9417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro

MANUFACTURING, ENGINEERING

DESIGN, CAD/CAM

DESKTOP PUBLISHING

JOB COSTING, ACCOUNTING

MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO

České, EASTERN & WORLD FONTS

BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 9636 1873
Fax: 02 9631 2024
Mobile: 018 288 477

5th Floor 75 King St
Sydney NSW 2000

Tel: (02) 9262 1144
Fax: (02) 9262 4479

Plánujete cestu do Evropy?

Na zasedání zašleme náš katalog a zajistíme:

- levné letenky,
- ubytování,
- půjčení auta,
- zájezdy pro vaše australské přátele,
- pobyt v lázních,
- dovolenou na lodi,
- pojištění a profesionální servis.

Volejte Renatu - 9262 1144

TO KALNÉ RÁNO

Jaroslav Seifert

Za sto let možná děti našich dětí
svým dětem budou teskně vyprávěti
o šedém ránu čtrnáctého září,
na věky označeném v kalendáři.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Až ze všech nás už budou jenom stíny
či prach, jež čas klást bude na hodiny
života příštích, v ranním šeru
chvilu se ozve bez úderu.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Tu chvíli před půl čtvrtou ranní,
ten okamžik a konec umírání,
když smrt se dotkla vrásek čela
a ranní mlhou odcházela.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Evropo, Evropo, až zvony rozhoupají,
měla bys první být mezi těmi, kdož lkají.
Evropo hrozná nad meči a děly
ve světle svící jež se rozhořely.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

14. 9. 1937

T. G. MASARYK

Čtrnáctého září uplyne šedesát let od smrti presidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. Nad jeho rakví tehdy promluvil jeho spolupracovník, dlouholetý ministr zahraničních věcí a druhý prezident republiky, dr. Edvard Beneš. Ten tehdy mimo jiné řekl:

Diváme-li se na ten veliký, tak nadměrně vyplněný život, jenž obsáhl bezmála celé století, myslíme na to ohromné bohatství duševní práce a činů jeho života, promýšlíme smysl této veliké životní pouti. Máme před sebou chaos dnešní Evropy a světa, její boje filosofické a mravní, její konflikty politické a sociální - a nad tím vším Masaryk. Masaryk, jako filosof, noetik a metafysik neřeká, že poznáváme podstatu věci, nýbrž že se k většímu poznání absolutna cestou smyslů a rozumu i intuice a citu stále a stále přibližujeme, stejně jako etik, sociolog a státník, Masaryk neřeká, že dokonalý ideální stát a společenské štěstí všech občanů politicky a sociálně uskutečníme, nýbrž jen, že účinnou láskou k bližnímu a politicky správným vyrovnaváním potřeb a zájmů všeho druhu, a ve spolupráci všech máme se denně k ideálu tomu stále více a více blížit.

Jako filosof a metafysik vidí v individuu, v člověku, projev absolutna a nejkrásnější výtvar Prozfetelnosti, a tudíž něco nedotknutelného v jeho podstatě, v jeho duchovnosti a jeho metafysické a ethické rovnosti s lidmi ostatními. Člověk může být cílem myšlení, cílem politické a sociální činnosti, nikoli nástrojem a prostředkem. Proto ani národ, složený z lidí, z takto respektovaných jednotlivců, nemůže a nesmí být nástrojem a prostředkem, ale nemusí a nesmí být také něčím, čemu je člověk obětován. Důstojnost člověka stačí, aby se stala základem důstojnosti a síly národa. Člověk, přímý a vlastní cíl veškeré lidské politické a sociální činnosti, vytváří společně s ostatními svou lidskou a národní nedotknutelnou kulturu jako organickou součást své bytosti, a v harmonii a spolupráci všech svou státní i společenskou organizaci, v níž respekt k své individualitě splácí respektem k individualitě spoluobčana, a přitom svoboda jeho je omezována úctou k svobodě ostatních.

To je obsahově i methodicky smysl Masarykovy demokracie. Filosoficky shrnuje celou svou víru, filosofii dějin a praktickou politiku vyrovnaného, pevného, jasně vidoucího člověka v těchto lapidárních, věčně platících slovech: "Nejhlubší argument pro demokracii je víra v člověka, v jeho hodnotu, v jeho duchovnost a nesmrtelnou duši. Demokracie pravá, založená na lásce a úctě k bližnímu a bližním všem, je uskutečňování řádu božího na zemi."

Stručný přehled rubrik

T. G. Masaryk	01
Záplavy	02
Proč nejsou politici	03
Zprávy	04-05
Špion, jemuž nevěřili	06
Nábor A-54	07-08
Zborov po 80 letech	09-10
Kultura	11-12
Z tajů krás české řeči	13
Nad dopisy čtenářů	14
21. srpen 1968	15-16
Perly a perličky	17
Kmochův Kolín	18
Střípky z historie	19
Himaláje-průdce po pětadesátce	20-21
Kniha - přítel člověka	22-23
Křížovka	24

ZÁPLAVY

Štěpán Skřivánek

Letošní léto poznamenává Českou republiku hrůznou živelnou pohromou. Po trvalých deštích se počátkem měsíce dostavily záplavy, které postihly především Moravu. Vážné škody utrpěla například Olomouc. Ale i severní Čechy byly postiženy vážnými povodněmi. Světový i australský tisk a ostatní media však si začala této katastrofy všimnout až když se rozšířila do Polska a Německa.

Česká vláda ukázala příkladnou duchapřítomnost a její včasná iniciativa v poskytování okamžité finanční i hmotné pomoci postiženým krajům je obyvatelstvem chápána jako projev schopnosti účinně zasáhnout v době nejkritičtější potřeby. Není vyloučeno, že tato vládní iniciativa nepřímo pomůže Klausově vládě znovu získat pošramocenou popularitu, nebo ji alespoň podpoří. Lidská paměť je ovšem notoricky krátká a za několik měsíců bude možná už vládní zákrok na podporu postižených rodin zapomenut anebo překonán ještě senzačnějšími událostmi.

Povodně přišly v nevhodnou dobu, v čase právě začínajícího žni. Stále ještě není známo, jakou měrou bylo poškozeno obilí a zda vůbec bude možné se žněmi pokračovat na Hané i v dalších moravských oblastech. Hospodářská škoda způsobená republikou i jednotlivým okresům půjde do miliard.

Všude na světě se vyskytují lidské hyeny. Jako v Polsku a v Německu, tak i u nás docházelo k vykrádání dočasně opuštěných majetků, ke kšeftování s vodou a k jiným průvodním zjevům temnějších stránek člověka. I zde tedy nic nového pod sluncem, české ruce dovedou loupit jako jiné.

Jednou z neposledních otázek bude i finanční schopnost českých pojišťoven krytí utrpěné škody. Je samozřejmé, že i české pojišťovny se budou snažit svoje závazky omezit na úkor pojištěných, a že budou operovat argumentem o nepojištění v případě živelné pohromy. Stavební firmy, a vůbec všechna řemesla spojená s rekonstrukcí postižených měst a vesnic jistě naopak zaznamenají konjunkturu.

Věříme, že bude možné uvést život opět do normálního chodu, a že budou pro budoucnost učiněna opatření, která

bývalý režim zanedbával, například nečištěním ba dokonce zasypáváním odvodňovacích kanálů. Kdoví, možná, že tato hospodářská rána dá životu v republice nový impuls, a že bude mít za následek nejen finanční ztráty, ale právě i chuť k nové výstavbě.

PODEKOVÁNÍ

Pani Paulina Rutarová a její synové s rodinami by rádi srdečně poděkovali za mnoho upřímných projevů soustrasti, za množství kondolencí, které jim naši krajané projevovali k úmrtí pana Jaromíra Rutara.

Zvláštní dík pak patří těm, kteří se zúčastnili pohřebních obřadů a kteří tak nezištně vybrali peníze místo květinových darů. Celá částka \$800 byla předána South West Sydney Area Health Service Fund v liverpoolské nemocnici 24. ledna 1997.

Ještě jednou všem ze srdce děkuji.

Paulina Rutarová

HLEDÁME

pana Jiřího Johna
narozeneho 30. 8. 1948
posledně bytem :
304/44 Barkley St.
St. Kilda VIC 3182

pana Franka Nivena
(původním jménem
František Navrátil),
narozeneho 2. 10. 1922
v Jihlavě, povoláním
automechanik.

Posledně bytem :
15/34 Stanton Rd.
Mosman NSW 2088

Všechny informace volejte na
číslo : (02) 9371 0479

Zdenku Vrzalovou
narozenou v roce 1922 v Plzni,
do Austrálie odešla
v 50tých letech.
Hledá ji přítelkyně
Dagmar Wilémová

Všechny informace volejte na
číslo : (08) 829 47070

IN MEMORIAM

Zemřel Alfréd French

V neděli 6. července zemřel v Adelaidě ve věku 80 let velký přítel a znalec české literatury Alfred French.

Narodil se ve anglickém Sheffieldu a po promoci na cambridžské univerzitě nastoupil akademickou dráhu na téže univerzitě, jako lektor klasických jazyků a literatury. Tuto dráhu přerušil v letech 1938 - 39, kdy vyučoval angličtinu na Karlově univerzitě. Během pobytu v Praze se oženil s Českou a započal systematické studium českého jazyka a komparativní slovanské filologie. V Praze také zažil vpád německých vojsk. Za zmínku stojí, že při své návštěvě Prahy v roce 1968 zažil také okupaci sovětských vojsk.

Po návratu do Anglie sloužil French v britské armádě, později jako styčný důstojník mezi štábem generála Montgomeryho a českou brigádou v Tobruku. Tuto funkci vykonával dokonce války. Po demobilizaci se s rodinou vystěhoval do Austrálie, kde působil na univerzitě jako profesor řečtiny a latiny do konce sedmdesátých let, a jako čestný doktor do své smrti.

Frenchova obsáhlá literární a akademická činnost spadá do několika sdružených oborů. Jako klasicista je autorem často citované knihy, a celé řady článků o athénské politice a národohospodářském zřízení. Jeho filologické práce zahrnují nejen jazyky klasické, ale též odborné studie a zabývají se určitými aspekty slovanské jazykovědy. K propagaci české literatury přispěl French jako překladatel a literární historik. Přeložil a vydal několik antologií české poezie, které vyšly v Austrálii, Anglii a Spojených státech. Jako literární historik se zabýval především studiem české avantgardní literatury. V roce 1982 vydal v Austrálii důležitou knihu "Čeští spisovatelé a politika v letech 1945 až 1969". Jeho poslední dílo, ukončené, avšak dosud nepublikované, je literární biografie Jiřího Muchy.

Metoděj Polásek

Proč nejsou politici jako normální lidé

Martin Komárek

Politici hrají jen sami pro sebe: bezduchý provoz vládnutí, stranické hašteření, ponorkové vztahy v parlamentu, touha po kariéře - to vše jim zakrývá skutečný cíl politiky: sloužit lidem a zemi.

Klaus, vždy příliš sebestředný teď dočista přišel o rozum i o pud sebezáchovy. Jsou jistě "politicky průchodnější a sofistikovanější" pojmenování premiérova stavu, ale takto hovoří běžní lidé a jejich prostá slova jsou k pravdě bližší. A jak hodnotíme, my, normální občané, Zeman? Nebezpečný tluchuba, sice chytrý, ale pro svou vlastní slávu schopný ničit druhé. Pan prezident? Černé brýle, větší než on sám, jedněmi ústy stvrzuje smlouvu s Chernapolem a týmiž hovoří o tom, že peníze nejsou všechno.

Normálnímu člověku se političti vůdci jeví jako lidé nenormální, zrali pro klinickou diagnózu. Přes všechny rozdíly má však ta diagnóza společné rysy - zahlednost do sebe sama, tajnostkárství, povýšenost, pohrdání názory druhých. Obklopují se kamarilou věrných, milují pochlebování a nenávidí kritický protínázor. Jsou opravdu naši nejvyšší, tak zvaní ústavní činitelé (co to proboha znamená?) zrali pro ústavní péči?

Nemyslí. Klaus je opravdu poněkud nudný patron, rád se vytahuje, ale je úzkostlivě čestný, má vzdělání, rozhled, dokáže být oporou, má vlastnosti rozeného bojovníka. Rozhodně dobrá partie. Stejně tak Zeman. Není sice tak hezký, ale dovede být zábavným společníkem, je vytrvalý a velmi chytrý. Ani Havel nedostal věnec "vrchního bojovníka proti komunistickým hrůzám" zadarmo. Mimořádně vzdělaný, přemýšlivý, silný a tvůrčí muž, neprávem milovaný ženami včetně státníků. Proč se tedy nyní tito výborní lidé jeví jako trio kašpárků, jimž někdo odstříhl nitky?

Abychom však jen nezůstali u těch nejmocnějších. Alespoň ve zkratce: roztomile upovídaný popleta Pithart, příčinlivý úředník bez nápadů Stráský, nadějný Klausův přísluhovač Pilip, obojetný pletichář Lux, namyšlený Pan nikdo Žantovský.... Charakteristiky na nichž se shodne výčep nejvyšší cenové

skupiny i elegantní salón pro zvané velmi důležité osoby.

Obdařilo těmito vlastnostmi naše politiky kverulantsvím či závist vůči úspěšnějším, která si patrně v české kotlině našla oblíbené bydlo? Jen zčásti. Naši politici prostě neumějí mluvit s lidmi. Jakoby jim funkce zamkla ústa a nutila je hovořit ve směšných hádankách a krkolomných frázích. Jakoby se sebelepšil chlapík, když se stane ministrem či stranickým funkcionářem, proměnil v ztrouchnivělou instituci, v malý ústřední výbor komunistické strany totalitního státu. Klaus pohrdá statistikami, pokud mu sdělují něco nepříjemného. Zeman ostrakizuje, zesměšňuje, ba vylučuje každého, kdo nesouhlasí s jeho názory. Oba se uzavírají do své kanceláře a utvrzují se v představě o vlastní nepostradatelnosti.

Jakoby politika byla tajným zednářským uměním pro vyvolené, a ne docela normální managerskou službou. Tak se chovají naši politici. Co však mění tyto, v jádru slušné a schopné lidi?

Znalec moderní doby by řekl, že nezvládají triky, jak získat přátele a jevit se sympatickým. To opravdu neumějí a někteří ani nechtějí umět. Takový Klaus by si raději překousl jazyk, než by si hrál na sympatáka, což je svým způsobem chvályhodné. Schopný komunikátor typu Vladimíra Dlouhého by dokázal Klausovi, ba i Zemanovi dodat lesku, jejich základní problém by však nevyřešil.

Před sedmi lety se ochotníci dostali na první scénu. Diváci otráveni nudnou truchlohrou, která se denně beze změny dávala plných dvacet let, jim nadšeně tleskali. Rádi odpouštěli přezleby i záměnu tragedie za komedii a naopak. A odpouštěli by dodnes, kdyby ochotníkům neučarovala důmyslná scéna natolik, že ji začali považovat za svět sám. A na diváky zapomněli...

Vskutku, politici hrají jen sami pro sebe: bezduchý provoz vládnutí, stranické hašteření, ponorkové vztahy v parlamentu, touha po kariéře - to vše zakrývá skutečný cíl politiky: sloužit lidem a zemi. Uzavřeli se ve vlastním snovém světě, oddělili se červenými tribunami, drahými auty, hlavně pak duševní zlostnatostí, tedy tím, co bylo za komunismu nenáviděno.

Sami se plácají po ramenou a připadají si jako důmyslní chlapíci, pracující na důležitých věcech. Nor-

málním lidem, občanům, voličům se však jeví jak popsáno svrchu, jako sbor šašků, nehodných však nejmenší úcty a lásky.

Svět politiky se opět uzavřel světu běžného života. Ke škodě obou. Občané častují vládce vtipy a hanlivými předzdvkami. Vůdci si o občanech nemyslí patrně nic: kašlou na ně.

(MF Dnes 2-7-97)

IN MEMORIAM

S bolestí v srdci oznamujeme všem krajanům a přátelům Sokola, že nás navždy opustil

Ing Miroslav Doležal

starosta sydneyjského Sokola
v letech 1977-93

Zemřel náhle ve čtvrtek 31. 7. 1997
ve věku 75 let.

S bratrem Doležalem jsme se rozloučili
v úterý 5. 8. 1997 ve West Chapel v
krematoriu Woronora Cementary
Sutherland.
Sydneyjská Sokolové

ZUBNÍ LÉKAŘ

MUDr. Stanislav Hurbis
si otevřel ordinaci
69 Arthur St.
RANDWICK 2031
(roh Belmore Road)

Ordinujeme i v sobotu dopoledne a ve
čtvrtek od 18 - 21hod. večer pro
školáky a plně zaměstnané.

Dokonale vybavená ordinace spolu s
novou koncepcí ošetření je plně v
souladu se současnými požadavky
moderního pojetí zubního lékařství.

S ohledem na přísná kritéria
hygienické kontroly infekčních chorob,
sterilizujeme nástroje pro každého
pacienta individuálně.

ČEŠI A SLOVÁCI S RODINAMI
JSOU VÍTANI !!

Tel: (02) 9399 3589

AH: 041 206 4204

ZPRÁVY

Za vítězství autobusové lobby označil ohlášené zvýšení jízdného na železnici předseda Odborového svazu železničářů Jaromír Dušek. Zvýšení jízdného ve vlacích na úroveň cen jízdenek v autobusech může znamenat likvidaci osobní železniční dopravy. Přitom mluvčí ministerstva financí Ludmila Nutilová řekla, že jízdné na železnici zůstane i po zvýšení nižší než v autobusové dopravě. Z hlediska Českých drah jde o zvýšení minimální, které má pomoci udržet a nadále nezhoršovat současnou téměř osmdesátiprocentní ztrátovost. Po 1. září, kdy má být jízdné zvýšeno o 33%, lze podle Duška očekávat masivní odliv cestujících ze železnice. Lidé za vyšší ceny nebudou cestovat komfortněji.

"Odborové sdružení železničářů (OSŽ) ví, že České dráhy ještě letos propustí 8 700 zaměstnanců. Nedozevďelo se však ve kterých profesích a kolik pracovníků bude propuštěno a v jakých věkových kategoriích. Za těchto podmínek OSŽ nebude souhlasit s ničím," prohlásil předseda sdružení Jaromír Dušek. Ten také připomněl, že premiér Klaus při červnovém setkání s představiteli Českomoravské komory odborových svazů přislíbil odborářům plnohodnotný sociální dialog. Skutečnost, že se odbory o připravovaných propouštěních dozvídají z tisku, označil Dušek za "pohrdání lidmi i dialogem". České dráhy snížily počet zaměstnanců v prvním pololetí roku o 3001 a ke 30. červnu měly 96 960 lidí.

Česká republika patrně nepříjemně nabídku slovenské armády na pomoc při odstraňování následků katastrofálních záplav na Moravě a ve východních Čechách. ČTK se to dozvěděla z armádních zdrojů. Nabídku pomoci přednesl náčelník generálního štábu Slovenské armády Jozef Tuchyňa. Mluvčí ministerstva zahraničí, které koordinuje nabídky zahraniční pomoci, Vít Kurfurst řekl, že pomoc cizí armády při likvidaci škod může být legislativním problémem. O pobytu vojsk cizího státu v České republice totiž musí rozhodnout nadpoloviční většina členů obou komor.

Voda, která zaplavila útlou

restauraci do výše pouhých 30 cm od stropu, zničila obyvatelce Olomouce Míše Galgonkové životní sen. Vstupní dveře někdejšího AT Clubu, zdobí kříž z neohoblovaných prken a papír s nápisem "Z technických důvodů zavřeno". Uvnitř, navzdory úmorné práci majitelky, její rodiny, zaměstnanců a přátel, stále panuje neutěšená atmosféra. Ani stopa po dřevěném tafování, obrazech, vyřezávaných španělských stěnách. Sen, který stál léta dřiny a odřekání, se rozpadl za pouhých pár hodin v běsnicím živlu. Nečekaný příval vyrval ze zdi vodní přípojky, a tak ironií osudu zbytek zkázy dokonala voda z vodovodního potrubí.

Podle zkušenosti by každý pojišťovák, který dnes pracuje na Moravě, měl mít s sebou také psychologa nebo psychiatra. "Stovkám drobných podnikatelů, jako jsem já, kteří žili v přesvědčení, že jsou pojištěni proti všem eventualitám, zůstanou jen oči pro pláč", tvrdí podnikatelka. Když uzavírala pojistku u Živnostenské banky, zřídila si pojištění na všechny druhy katastrof, které si uměla představit. Má pojistku proti blesku, loupežím, vodním haváriím i výbuchu. Jen povodně v ní zahrnuty nejsou. "Když mi řekli, že nemohu dostat ani korunu, zhroutila jsem se. Neumím si představit, jak budu splácet dluh, nemám nárok na příspěvek, který dostávají poškození povodněmi, protože můj byt v Olomouci povodní poškozen nebyl."

Tragedie olomoucké podnikatelky je jen karmínkem smutné mozaiky Moravy těchto dnů. Velká voda spláchla malé sny daleko většího počtu podnikatelů. Ožebračila nejen je, ale také jejich zaměstnance, kteří tak rozšíří řady nezaměstnaných. Živel dramaticky zasáhl i do plánů velkých podniků. Podle informace České pojišťovny jich byla na severu Moravy proti záplavám pojištěna jen zhruba desetina.

V Moskvě zemřel ve věku 82 let slavný ruský klavírista Svjatoslav Richter. Zemřel na selhání srdce ve svém víkendovém domě nedaleko Moskvy.

Policejnímu výslechu při vyšetřování události, kdy kolona vozů s prezidentem Václavem Havlem i přes výstražné znamení proklíčkovala stažené závoje na přejezdu v Ústí nad Orlicí, se

podrobí železničáři, muži prezidentovy ochranky a místní policista. Podezřelým členům Hradní policie přitom hrozí, podle zástupce ředitele Hradní policie Antonína Imlaufa, propuštění ze služby. Počet lidí, jichž se vyšetřování týká, a těch, kteří jsou v podezření, že přímo ohrozili bezpečnost prezidenta, však Imlauf neprozradil.

První dny prodeje státních povodňových dluhopisů přes vyjímky přinesl velký zájem lidí. Komerční banka během několika hodin vyprodala zásoby dluhopisů v hlavních pražských pobočkách a například v pobočkách v Olomouci a v Brně, uvedl mluvčí KB Jiří Cairola. "Dluhopisy se prodávají velice dobře a kupodivu je nedostatek těch desetitiscových", uvedl. "Investiční banka a Poštovní banka prodaly ve svých 84 pobočkách jen za šest hodin povodňové dluhopisy za bezmála 11 miliónů korun," uvedl. Klienti koupili 10700 tisícových dluhopisů. Prezident Václav Havel s manželkou Dagmar si koupili v pobočce České spořitelny v Trutnově státní povodňové dluhopisy, každý za 10 000 korun. Manželé Havlovi přijeli do Trutnova z nedaleké chalupy na Hrádecku, kde tráví letošní dovolenou.

Tajemník Federaci židovských obcí Tomáš Kraus předpokládá, že během roku 1998 by měly být shromážděny žádosti těch osob, jejichž jména budou zveřejněna na seznamech takzvaných spicích kont. Tím bude uzavřena první etapa nápravy starých křivd. Pak se zřejmě budou shromažďovat další požadavky a nároky, které by se měly uspokojit z toho, co zbude z případných kont válečných zločinců. Kraus nepředpokládá, že by v konkrétních případech mohly vzniknout nepřekonatelné problémy, pokud by se ale některý žadatel do podobné situace dostal, Federace židovských obcí je připravena pomoci. Kraus odmítl tvrzení, že o vydání kont bude rozhodovat komise pod předsednictvím Paula Volekera. O oprávněnosti požadavků by měla rozhodovat jiná komise složená ze zástupců švýcarských bank a členů Světové židovské restituční organizace.

Rumunské úřady bedlivě sledují stoupání hladiny Dunaje, jenž po několika denních prudkých deštích, zaplavil 10 000 ha půdy. Záplavy si již na

rumunském území vyžádaly životy čtyř lidí a 500 rodin bylo připraveno o střechu nad hlavou. Podle pozorovatelů ministerstva hladina Dunaje stoupá v celém rumunském úseku od hranice s Jugoslavií až po Černé moře. Stoupají také hladiny některých malých řek, například Prutu, přítoku Dunaje, který tvoří hranici s Moldavskem. Ztráty v nejhůře postižených oblastech jsou odhadovány na 15,5 milionů dolarů. Podle předpovědi se očekává na většině rumunského území horké a slunné počasí, jen v západním Rumunsku, středním Sedmihradsku a Oltenii hrozi líjaky a krupobití.

Hrázím na německém dolním toku Odry, konkrétně v oblasti soutoku Odry a Nisy u Razdorfu, hrozi i další nebezpečí. Podle informací pracovníků místních Technických služeb (THW) se po Odře ženou velkou rychlostí kmeny stromů. Těžké kmeny zcela nasáklé vodou se řítí ze zaplavených oblastí v Polsku a podle slov Thomase Schlingenköttera z THW hrozi, že jako torpéda narazí do rozmlácených hrází a zničí je docela. Tato "torpéda", se jen těžko dají lokalizovat, protože plují až rychlostí 18 km za hodinu a jsou zčásti pod vodou.

Toxikoman, jenž chce dobrovolně podstoupit léčbu, si bude muset na příjem do zařízení počkat déle než dnes. Stejně tak zastavíme příjem pacientů do Léčebny dlouhodobě nemocných. (LDN) Tak stručně shrnul dopady úsporných opatření ve zdravotnictví ředitel Psychiatrické léčebny v Bohnicích, dr. Zdeněk Basný.

Peněz ve zdravotnictví je stále nedostatek, takže nemocnice budou od pojišťoven dostávat pevně stanovené rozpočty. Z těch musí vyžít. Na tomto modelu se sice nemocnice s pojišťovnami dohodly, ale po prvních návrzích dávají najevo své rozčarování. Všeobecná zdravotnická pojišťovna vypočítala paušál na základě loňského vykazování, ale mnohé nemocnice ho dobře nezvládly, takže tehdy pojišťovně nevyúčtovaly vše. A dnes by měly, podle prvních návrhů dostat o mnoho méně peněz. "Zdravotnická služba nebude na takové úrovni jako dříve, protože nám pojišťovny vyplatí méně financí" konstatují nemocnice. "Proti rozpočtům nic nemám, ale pojišťovna musí pacientům říci, jakou péči za ně dostanou. Dotace na naše LDN se stále

krátí. Jeden měsíc o dvě třetiny, druhý o polovinu. Příjem nových pacientů musíme zastavit", vysvětluje Basný.

Právě situace s LDN je vážná. Populace stárne, stále více lidí potřebuje péči na pečovatelském lůžku. Vláda zdůrazňuje potřebu jejich rozvoje, ale zatím se mnohde ruší. Jenom v Praze chybí dva až čtyři tisíce lůžek. LDN praskají ve švech. Občané čekají měsíce až roky na pořadnících, mnohdy se už lůžka ani nedožijí. Existují případy, kdy ze svého důchodu uplácejí doktory, kteří rozhodují, kdo bude na lůžku ležet. Basný, který je předsedou Asociace nemocnic, dodává: "Mnozí staří lidé leží v nemocnicích, přestože potřebují ošetrovatelskou službu v LDN. Ale co můžeme dělat, když nejsou peníze?"

Podle něho si na dobrovolnou léčbu budou muset počkat déle než dnes nejen narkomané, ale i alkoholici a geronto-psychiatricky nemocní. "Nemocnice začnou odkládat výkony, které se odložit dají, tedy například operace chronických žlučníků, kyčelních kloubů", upozorňuje. "A co onkologičtí pacienti nebo lidé s virem HIV, ti také počkají?" ptáme se. "Pevně věřím, že onkologie se bude financovat ze speciálního programu. V ostatních oborech se stane obvyklé, že lékař nebude moci nasadit nejúčinnější léčivou terapii. Nedá se říci, že člověk není léčen, ale nedostane drahé léky, zlepšující například průběh nemoci. Ještě před revolucí ale u nás také chyběly i základní léky", uvažuje Basný.

"V žádném případě se úspory nesmí dotknout akutních pacientů, v případě psychiatrie například meniodepresivních stavů", ubezpečuje. Všeobecná zdravotnická pojišťovna se však domnívá, že nemocnice dostanou peněz dost. Jejich příjmy vzrůstají, dokazuje. Nemocnice zase poukazují na zdražování materiálu, energie, inflaci, nárůst mezd a pd. Paušály zdražování a inflaci prakticky nezhledňují, mini náměstek primátora hl. města Prahy pro zdravotnictví Vladimír Říha.

ČTK zveřejnila reakci jedné z našich největších nemocnic na návrh VZP o výši rozpočtu. Ředitelka pražské Fakultní nemocnice Motol Helena Rognerová říká: "Pokud se navržená částka nezvýší, bude mít nemocnice peníze pouze na akutní péči. Paušál pokrývá sotva polovinu činnosti. To je vražedné." VZP

chce dát Motolu 65 milionů korun měsíčně, přičemž pouze platy spolkou 55 milionů korun. Kolapsů, podobných těm z nedávné doby, kdy distributoři zahájili obstrukce s dodávkami léků se obávají i další nemocnice. Ministerstvo zdravotnictví nemůže do věci přímo zasáhnout. Opět se tak narazí na chybu v zákoně o zdravotnickém pojištění, které to znemožňuje. Tento zákon byl přijat v chvatu, jelikož vláda čtyři roky porušovala ústavu a zdravotnictví hrozila anarchie. Nemocnicím nezbyvá, než se s pojišťovnou individuálně dohodnout.

My tady jen tak sedíme a vzájemně si závidíme.

Můj dědeček jednou unesl krásnou princeznu, ale přišel nebojácný rytíř a zašlápl ho.

Brácha není doma. Přišel takovej hodnej pán a vzal ho s sebou na ryby.

NÁBOR A-54

(Z knihy generála F. Moravce
"Špion, jemuž nevěřili")

Podle generála Moravce to byl nej-
důležitější německý agent česko-
slovenské výzvědné služby. Jeho nábor v
Kraslicích se čte jako napínavá detektiv-
ka. Moravcova špiónážní síť tehdy chytila
muže, jehož přesné a pravidelné zprávy
předpověděly kromě jiných Hitlerových
záměrů také přesné datum útoku na
Polsko a Sovětský svaz. Snad jednou i
jiné prameny potvrdí správnost informa-
cí, které v této kapitole autor nabízí. Byl
to právě on, který se více než kdo jiný
zasloužil využití materiálů o německých
plánech v kritických letech války.

(Redakce)

V letech 1935 - 1937 jsme měli kolem 700 pramenů zpráv ve své tehdy už rozsáhlé agenturní síti, která pracovala velmi uspokojivě a skýtala nám celkem velmi přesný a dokumentárně doložený obraz o všestranném německém zbrojení, veřejném i tajném. V tomto směru jsme byli v protihitlerovském táboře mezi prvními. Přesto jsme však nebyli spokojeni - chtěli jsme a potřebovali jsme vědět, jak a kdy bude německého vojenského stroje použito proti nám. To, co jsme měli, kromě předpokladů vytvořených na základě situace a našich i německých možností, byly více méně fragmentární zlomky, které nám stále přesvědčivěji naznačovaly, že Československo bude prvním předmětem německé agrese. Potřebovali jsme se zmocnit německých mobilizačních a nástupových plánů. Ve zpravodajství je běžné chtít tyto plány, dostat je však jen řídka výjimka. A přece naše přání bylo splněno - alespoň částečně - a to brzy.

Jednoho dne v březnu 1937 jsem přišel do kancláře jako obvykle v osm hodin ráno. Kanceláře našeho oddělení byly v přízemí budovy hlavního štábu, pětipatrového moderního domu, který zabíral celou jižní frontu Vítězného náměstí. Moje kancelář byla velká rohová místnost.

V předpokoji mě čekal můj pobočník, kapitán Jaroslav Tauer, který se mnou pracoval již přes rok. Byl to jezdecký kapitán, ukázněný voják z první

světové války, přirozeně inteligentní a chytrý, naprosto oddáný službě a mně. Nebyl zpravodajcem v pravém slova smyslu, byl prostředníkem mezi mnou a mým rozsáhlým aparátem, jeho hlavní povinností bylo dbát o to, abych časově i věcně splnil svůj denní program. Viděl ve mě Boha, jemuž není nic nedostupného, nic neznámého, který může všechno. Proto věci, které přicházely na můj stůl považoval za pouhé maličkosti, které jsem schopen zvládnout okamžitě, lehce, maličkem levé ruky.

"Bratře plukovníku", hlásil, "nic zvláštního. Na stole je několik dopisů adresovaných přímo tobě."

Vzal mi plášť a klobouk. Sedl jsem za stůl, abych prohlédl osobní poštu. Bylo dosud časně, měl jsem asi hodinu, abych si poštu v klidu přečetl a připravil si denní program. Telefony, návštěvy, referáty - bez konce a nepřetržitě - začaly kolem deváté.

Dopisů bylo ten den asi deset. Dvě pozvání na oficiální obědy - "Omluv mě", říkám pobočníkovi. "Nemám čas". Žádost o podporu: manželka zatčeného agenta má s dětmi hlad a žádá pomoc. Piši na dopis jméno referenta s poznámkou připravit návrh.

Pak vezmu do ruky další dopis, objemnou modrou obálku s adresou: "Šéfovi československé zpravodajské služby, Hlavní štáb, Praha, Osobní." Rázitko Chomutov, písmo vypsané, mně neznámé, žádná zpáteční adresa. Otevřel jsem dopis - vypadly tři archy hustě popsané strojem.

Na první stránce byla adresa totožná stou na obálce: "Šéfovi československé zpravodajské služby, Hlavní štáb, Praha". Navíc jen dvě slova: "Streng vertraulich", se třemi vykřičníky. Text byl německý.

"Nabízím Vám svoje služby. Především uvádím, co mohu nabídnout, jaké mám možnosti.

1) Výstavba německé armády: a) Přechota..."

Prekvapen prohlížím zběžně další stránky. Odstavců bylo celkem deset, pečlivě očíslovaných. Číslo 2 byl Plán krytu, dále Mobilizační data, Běžné záležitosti vojenské, Mobilizační přípravy zpravodajské, Německá agenturní síť v Československu, Přípravy sabotážní, Přípravy propagační.

Zazvonil jsem na pobočníka: "Hodinu nesmím být rušen. Žádný telefon,

žádné návštěvy, žádné referáty."

Divám se na poslední stránku dopisu. "Na první schůzce požaduji 100,000 marek. Schůzka by se mohla uskutečnit v Saské Kamenici. Máte-li zájem, odepíšte na adresu: Poštovní schránka č. 9. Chomutov. Pak sdělím podrobnosti." (podepsán) Karl.

Pročítám dopis znovu a pečlivě. Dostávám mnoho nabídek různého druhu od všelijakých lidí, ale něco takového jsem dosud neviděl. Prvních pět stránek vypadá jako ceník obchodní firmy, která nabízí své zboží. Srovnané podle druhu a do všech podrobností. Odborné označování svědčí o tom, že pisatel je povoláním voják. Zmínky o německé agenturní síti, a mobilizačních přípravách zpravodajských svědčí o zasvěcenosti do věcí zpravodajských. Risiko přenášení takového dopisu přes hranice je neúnosné. Dopis byl tedy napsán na naší půdě a od nás odeslán. Byl také napsán klidně, bez vzrušení, tónem přímo úředním. Schůzka v Kamenici, na německém území. Pozor!

Pročítám dopis znovu. Po věcné stránce slibuje řadu důležitých tajemství německé armády, po kterých intenzivně pátráme a v mnohých směrech s nevalnými výsledky. Rozsahem je přímo neuvěřitelná. Není pochyb, že kdybychom tyto informace opravdu získali, byl by to neslýchaný zpravodajský úspěch. Na druhé straně je to příliš krásné, než aby to byla pravda. A ostatní okolnosti, zejména schůzka v Kamenici, na německé půdě.... Léčka? To se na první pohled zdá nepravděpodobnější. Pokus o odplatu? V minulých měsících jsme provedli několik úspěšných provokačních akcí proti německé zpravodajské službě - jistě zuří a hledají příležitost, jak nám to oplatit. Ale není tato léčka příliš průhledná, je-li adresována zpravodajským odborníkům? Přece si nemohou myslet, že na tak jasnou hru naletíme.

Zazvonil jsem. Žádám pobočníka, aby ke mně poslal podplukovníka Tichého, majora Strankmülera a štábního kapitána Fryče. Za pět minut jsou tito důstojníci u mne.

"Mám zde zajímavý dopis. Každý si jej přečte a sdělí mi svůj posudek, každý zvlášť, odděleně, bez dohadování. Záleží mi velmi na individuálním posudku. První začne Fryč. Jakmile bude někdo hotov, přijde mi říct svůj názor. Dejte také udělat

zkoušku tajného písma."

Štábní kapitán Fryč zaklepal a vešel. Byl to zkušený zpravodajský důstojník. Hlásil: "Diaagonální zkouška s přípravkem A-606 na tajné písmo je negativní. Můj posudek: Nanejvýš podezřelý, usuzuji na provokaci. Nabídka materiálu neobvyklá, neuvěřitelná. Důstojník-zpravodajec, kterým pisatel nesporně je, by neriskoval tak kompromitující nabídku. Návrh, aby se schůzka konala v Kamenici, podezření potvrzuje. Závěr: Jde o provokaci, navrhuji odložit."

Poděkoval jsem mu a propustil ho. Jako další přišel major Emil Strankmüller, který řídil výzvědnou činnost proti Německu. V podstatě opakoval totéž co Fryč. Dodal, že ovšem záleží na mém rozhodnutí, že by to možná stálo za pokus, on že si ale myslí, že riskujeme dobrého člověka, pošleme-li ho do Kamenice.

Tichý, můj zástupce, nervosní, málomluvný, přesvědčivý, měl názor stoprocentně odmítavý.

Kolem mne se aparát československé rozvědky rozběhl na plné obrátky. Ale i když zaměstnán jinými problémy, v duchu jsem se nikdy úplně nepřestal zabývat hádankou dopisu, který jsem ráno dostal. Jak moji důstojníci zdůraznili, nabídka v dopise obsažená byla nezvykle konkrétní a odborné výrazy naznačovaly, že pisatel zná terminologii z oboru vojenského a zpravodajského.

Já sám jsem si byl všech podezřelých okolností, na které mě moji spolupracovníci upozornili, vědom. Dvě okolnosti mě však nad jiné zaujaly. Zaprvé dojem, že zdání provokace se nablíželo tak příliš výrazně a zřejmě, že vznikla pochybnost, zda by opravdový provokační dopis byl napsán tímto stylem. Jinak řečeno, Abwehr by jistě dovedl svůj trik připravit s větší zručností. Za druhé - co když to tedy léčka není? V tom případě tu byl nepopiratelný fakt, že Karl, který dopis napsal, měl přístup k jedinečnému materiálu.

Rozhodl jsem se vyjednávat. Po obědě jsem zavolał štábního kapitána Fryče a požádal ho, aby na dopis odpověděl. V odpovědi bylo adresátu sděleno, že jeho nabídka je zajímavá a zasluhuje uvážení. Z pochopitelných důvodů však není možno, aby ke schůzce došlo na německém území, jak požaduje on, ale na území československém. Dopis byl odeslán na udané poště restante a přirozeně byla na

chomutovské poště učiněna všechna opatření, aby bylo zjištěno, kdo dopis vyzvedl.

To sice zjištěno nebylo, ale během pěti dnů jsme dostali od Karla odpověď. Jako místo schůzky navrhoval nyní Linec v Horních Rakousích.

I nabízenou schůzku v Linci jsme odmítli, neboť v té době docházelo už v Rakousku k dramatickým událostem. Na další odpovědi, která byla Karlovi odeslána, bylo tedy znovu jasně zdůrazněno, že má-li ke schůzce vůbec dojít, musí se konat na českém území. Ve své odpovědi Karl konečně svolil a označil jako vhodné místo Kraslice v severovýchodních Čechách. Bylo to malé městečko, známé v té době výrobou hudebních nástrojů. Poslali jsme tedy odpověď, že přijímáme Kraslice jako místo schůzky. Ve své konečné odpovědi, která přišla obratem, Karl ustanovil, že místem setkání bude kraslické náměstí přímo před kostelem, dne 4. dubna v 11 hodin večer. Jako poznávací znamení se prý před kostelem zastaví a podle věžních hodin si bude nařizovat hodinky.

Věc byla rozhodnuta. Mezitím jsem učinil další rozhodnutí týkající se této schůzky. Rozhodl jsem se ji účastnit osobně. Nelíbilo se mi dramatické ovzduší celé operace, které připomínalo scénu vybranou z Rodokapsy, ale nemohl jsem na tom nic změnit. Jediné, co jsem mohl udělat, bylo snížit riziko na minimum a učinit rozsáhlá bezpečnostní opatření.

Naše výzvědná organizace v té době vlastnila konspirativní vilu v Chomutově, který jak známo, leží asi 40 km na sever od Kraslic a odkud přišla Karlova původní korespondence. V této vile jsme se rozhodli shromáždit materiál a přístroje, které budeme potřebovat k pohovoru s Karlem v případě, že k němu opravdu dojde. Den před schůzkou jsem poslal do Kraslic dva důstojníky k průzkumu situace a organizaci příprav. V den schůzky jsem odjel do vily v Chomutově a strávil tam den. V 9.30 večer jsem odjel v černém civilním autě s kapitánem Fryčem do Kraslic, kam jsme dorazili v 10 hodin. První, co jsem udělal, byla inspekce bezpečnostních opatření. Podle plánu bylo místo schůzky už od devíti hodin uzavřeno dvěma kruhovitými kordony, z nichž vnitřní

sestával se s členů pátrací skupiny, naši pražské centrály a vnější z členů četnické hlídky. Uvnitř kordonu, pod stromy lemujícími kraslické náměstí, jsem čekal se svými nejbližšími spolupracovníky, Strankmüllerem, Tichým a Fryčem. Bylo teď 10, 45, patnáct minut před jedenáctou, hodinou stanovenou Karlem pro naše setkání. Všiml jsem si, že hodiny na věži kostela nejdou. Moje netrpělivost stále rostla. Díval jsem se na své náramkové hodinky a pak jsem počal chodit sem a tam mezi stromy. Byl jsem rozhodnut čekat hodinu přes stanovený čas - tedy do půlnoci. Ale když minulo jedenáct a nikdo nepřicházel, začala ve mě narostat nejistota.

Situace byla teď skutečně románová. Už uplynulo plných dvacet minut od doby stanovené pro schůzku a stále se nic nedělo. V 11.30 jsem nabyl přesvědčení, že schůzka musela být původně provokací, ke které nyní jistě nedojde, protože její organizátoři usoudili, že je neproveditelná, když zjistili naše bezpečnostní opatření. Chtěl jsem právě udělat k Strankmüllerovi poznámku v tom smyslu, když se najednou ze tmy vynořila postava, která zvolna kráčela ke kostelu. Viděl jsem, že přichází muž je střední postavy, v hnědém hubertusu a s kloboukem. V každé ruce nesl dosti objemný a zřejmě těžký kufr. Pod levou paží měl tvrdý bílý papír do formy trubky, dlouhé asi 90 cm, kterou bylo zdaleka vidět.

Při prvním pohledu na tuto osobu jsem vyloučil, že by mohlo jít o muže, na kterého čekáme. Jeho zjev odporoval všem požadavkům nenápadnosti, předpokládané pro takové setkání. Nicméně neznámý se zavazadly došel ke kostelu, zastavil se, položil kufr na zem, na jeden položil stočený papír, rozepjal hubertus, vyndal hodinky z vesty a předstíral, že si je nařizuje podle věžních hodin, na které v té tmě ovšem nebylo vidět. Tenhle muž v pumpkách, obtížený zavazadly, byl náš neznámý dopisovatel.

Strankmüller, muž malé postavy, přešel rychle přes náměstí, něco na neznámého muže promluvil, okamžik naslouchal jeho odpovědi, pak uchopil jeden z kufrů a zamával na mě. Když jsme došli k autu muž mě německy oslovil: "Dobrý večer, jsem Karl. Mám dost na spěch."

Když jsme přijeli do chomutovské vily, měl jsem konečně možnost si muže

lépe prohlédnout. Nebyl vysoký, ale vojensky vzpřímený, měl modré oči, světlehnědé vlasy, krátce ostříhané. Byl klidný, jako bychom se ubírali na besedu do kavárny. Cestou řekl Strankmüllerovi, že v obou kufrech má pro nás "vzorky", dokumentační materiál, který prý rozdělil na dvě části. Část, kterou si můžeme ponechat, a druhou, kterou musí do druhého dne odevzdat. Že je důstojníkem bylo zřejmé z jeho držení těla, že je zpravodajský odborník a má přístup k velmi důležitým materiálům a německým dokumentům, se stalo zřejmým hned jakmile čekající odborníci začali prohlížet materiál. Zatím co tedy oni třídili, fotografovali a ohodnocovali dokumenty, major Strankmüller a já jsme s ním hovořili v oddělené místnosti. Náš rozhovor trval skoro čtyři hodiny. Čas od času mi důstojníci přinášeli k nahlédnutí dokument, který se jim zdál zvláště důležitý. Rozhovor jsem začal formálně tím, že jsem se ho zeptal, jestli je autorem dopisů poslaných na hlavní štáb. Odpověděl, že ano. Udal, že by sáhl vydělat peníze, ale přitom by rád zůstal na živu jak to jde nejdéle. Proto prý hned také předesílá, že od nás nebude přijímat žádné úkoly. "Znám své meze," řekl "Když se v případech, jako je můj meze překročí, konec obvyčejně přijde velmi rychle a je vrcholně nepříjemný." Jak je obvyklé při náboru agenta, snažili jsme se zjistit jeho totožnost a jeho motivy pro podobnou nabídku. Pokud se jeho totožnosti týče, byla jeho odpověď stručná a jasná - odmítl sdělit, jak se jmenuje a kde je zaměstnán. Zeptal jsem se ho na motivy. Řekl, že ze soukromých důvodů potřebuje zmíněnou částku, totiž 100 000 říšských marek. Jako vysvětlení dodal, že se chce oženit a potřebuje nakoupit nábytek a "podobné věci". Potom, trochu k mému rozmrzení naznačil něco, co znělo jako důvody ideologické. Nesouhlasí prý s Hitlerem a jeho režimem. Jeho snoubenka je lužická Srбка a odtud jeho sympatie ke slovanskému plemeni. Na Karlovo vysvětlení jsem reagoval poznámkou, že 100 000 marek je hodně peněz a vyplatit je anonymovi je velká zodpovědnost. Karl nepřišel do rozpaků. Poznamenal jen, že to je rozhodnutí, které budu muset udělat, ale abych je udělal až vyslechnu hlášení odborníků o materiálu, který přinesl. V tomtéž rozsáhlém a obchodním duchu

mi oznámil, že za "vzorky" nepožaduje celou sumu i když 100 000 chce dostat hned. Tato suma znamená úvěr, který si postupně odpracuje - a společně, on a já rozhodneme, kdy materiál, který nám dodá dosáhne této hodnoty. Pak mu teprve vyplatíme další honorář. V tom okamžiku mi odborníci přinesli jeden dokument. Byl to kompletní, dokumentárně doložený plán německého krytu hranic v českém pohraničí. Kryt hranic znamená rozložení vojsk v pohraničním území v době mezinárodního napětí, obvyčejně před válkou - je to vlastně první fáze válečných opatření. Ten bílý papír, který měl Karl pod paží, byl jeho náčrt. Řekl jsem, že plán musí být prostudován, aby se ohodnotila jeho pravost a požádal jsem dva ze svých odborníků, aby mi na něj udělali posudek. Karl ochotně souhlasil. Pak se zasmál, poprvé za celý večer. Sáhl do náprsní kapsy, podal mi několik složených listů papíru a řekl: "A teď, když víte všechno o našem krytu, tady máte důkaz, že my víme všechno o vašem."

Ohromen jsem zíral na dokument. Jen zběžné prohlédnutí několika stránek mě přesvědčilo, že jde patrně o autentické a konkrétní údaje, obsažené v asi dvanáctistránkovém výtahu a prozrazující data československého krytu a ostrahy pohraničí. Jeho prozrazení bylo pro nás těžkou ranou. (Když jsem ráno předal tento dokument náčelníku generálního štábu, úplně se z toho zhroutil.)

Na moje otázky Karl vysvětlil, že držím v rukou kopii originálu poslaného minulého léta z Chebu do centrály Abwehru v Berlíně anonymním dopisovatelem. Karl řekl, že Abwehr se od té doby snaží vypátrat totožnost svého dobrodince. "Doposud se jim to nepodařilo," dodal Karl. "Možná, že se to podaří vám".

Přikročil jsem k otázce způsobu budoucí spolupráce a z čeho se bude pozustávat. Hlášení budou zřejmě dvojího druhu - písemná a ústní. Karl navrhl, aby se osobní schůzky konaly v přibližně dvouměsíčních intervalech, a slíbil, že nám dá včas vědět dopisem. Kdyby se něco mimořádného přihodilo v období mezi schůzkami, napíše a požádá o zvláštní schůzku.

Ukázalo se, že nelze vyfotografovat všechny stohy jeho "vzorků" v omezené době před jeho odchodem. Karl se nabídl, že nám pomůže přebrat materiál, který původně chtěl odnést, a že nám

vybere dokumenty, které nebudou postrádány hned a které nám tedy bude moci ponechat do příští schůzky. Datum a místo příštího setkání bylo smlouveno na počátek července do Chomutova. Postupem rozhovoru jsem nabyl domněni, že Karl je agentem ve službách Abwehr služebny v Saské Kamenici, nebo členem této služebny. Na moji přímou otázku odpověděl negativně a prohlásil, že jako podmínku spolupráce od nás chce slib, že nebudeme pátrat po jeho totožnosti. Odůvodňoval to tím, že takové pátrání by mohlo vést k jeho kompromitování na nežádoucích místech. Moje odpověď byla, že bychom sice rádi věděli s kým jednáme, že však nevidím důvod, proč bychom po jeho totožnosti pátrali proti jeho přání, dokud bude spolehlivě a uspokojivě pracovat a dodávat dokumentární materiál.

Dále Karl řekl, že jeho druhou podmínkou je, jak už podotkl na začátku naší konference, že nebude přijímat úkoly z naší strany. Odůvodňoval to tím, že sám dobře ví, co nás může zajímat, že ví lip než my, co je schopen opatřit, aniž se vystavuje nebezpečí prozrazení. I na tuto podmínku jsme přistoupili.

Karl, jehož fantastický případ od začátku až do konce naší neuvěřitelné spolupráce se vymykal všem normálním pravidlům zpravodajské praxe, měl totiž nesporně pravdu, když hned na počátku prohlásil, že jeho "vzorky" budou sice jeho jedinými, ale zato více než dostačujícími doporučením. Vyplatil jsem mu peníze bez dalších protestů. Podepsal stvrzenku jednoduše "Karl" - vytvářeje tak podivný dokument pro našeho nešťastného auditora - ale Karl už nebylo napříště jeho označení. V kartotékách pražské centrály byl od toho okamžiku zaneprázdněn jako agent A-54. Nešel jsem s A-54, když byl čas jeho odchodu. Jeden z důstojníků pátrací sekce odvezl agenta nazpátek do Kraslic. Tam vystoupil A-54 na náměstí, na stejném místě, kde se poprvé objevil, a zmizel ve tmě tak, jak přišel. V kapse 100 000 marek a v rukou dva kufry plné tajných německých dokumentů.

(pokračování příště)

ZBOROV

PO OSMDESÁTI LETECH

Bořek Šindler

Kde je vlastně Zborov? Málokdo dnes v České republice dovede na tuto otázku odpovědět. Mám dokonce podezření, že dnešní Češi většinou ani nevědí co Zborov vůbec je a co znamená v rámci českých - československých dějin tohoto století.

Za první republiky byla zborovská bitva pokládána za mezník v historii našeho vojenství, kde po několika stáletích služby - více méně nedobrovolné služby - v armádách habsburských císařů naši vojáci opět vystoupili samostatně a v bitvě, kterou si přáli vyhrát.

Ale dostat se dnes do Zborova, malého městečka na západní Ukrajině vyžaduje trpělivost. Už vystoupit za časného deštivého rána z kyjevského rychlíku na zborovském nádražičku vyžaduje značný stupeň úsilí. Dlouhatánský rychlík z hlavního města Ukrajiny do Lvova je širokokolejný, s vagóny nad evropských rozměrů, s jehož posledního stupínku je vlastně třeba seskočit. Člověku maně napadá, že tady budou sněhové závěje v zimě daleko hlubší než ty slabounké závěje ve středních Čechách.

Seskočil jsem tedy onoho květnového rána do zborovské pliskalice - a cítil jsem se jako na onom světě. Rychlík odsupěl směrem na západ a já zůstal sám, bez relativního bezpečí vagonu, bez světla a saka, už i bez naděje. V Kyjevě vedro, v noci ve vlaku bez větrání k udušení a teď ledový severák od Bílé Rusi. Nikoli tedy příjemné přivítání australskému našinci, byť i byl v mládí odchován středoevropským chladem. Ale hrálo mě pomýšlení, že jsem konečně, konečně dospěl ke svému cíli - alespoň geograficky. V půl šesté ráno, do tipického neznáma, leč přece jen jsem dospěl k místům, kde druhého července 1917 Češi vybojovali svoji první velkou a vítěznou bitvu od doby krále Jiříka z Poděbrad - a to pod vlastním praporem, za opětnou svobodu své země.

Seskočit z rychlíku do ukrajinského deště mezi lány žirné a blátivé půdy si věru není co přát. Pravda, kolem nádražička zaznamenaná oko zkušenějšího cestujícího i jakous takous nádražní škváru, ale jen v mezích naprosté nutnosti

výpravci a jejich potřeb. Ty se v tu ranní chvíli zdály být nevelké. Ospale pozvedla víčka - však sotva odbila šestá ráno - a poctila poutníka pohledem nádražní autority zpod pomuchlaných kadeří, nebo snad náznaku kadeří. Poutník nesklopiv oči právě tak nedospalé, slušně popřál "Dobroho ranku". Po ukrajinsku, prosím, ne rusky. Po ukrajinsku s tím nejjemnějším česko-australským akcentem. Paní nádražní jakoby pookřála. Jakoby chtěla dát najevo vděk za tu ukrajinsinu....., teď ovšem stál poutník před dalekosložitějším úkolem: vysvětlit důvod svého ranního vpádu do míst, která kdysi provolávala slávu československým mladým chlapcům - a byly jich na tři pluky - ale kde později pouhá zmínka o nich a jejich úsilí probít se německo-rakouskými liniemi mohla stát život celé rodiny. Po zborovské bitvě totiž za několik měsíců přišel Lenin, s ním teror Čeky, revoluční boje a pak dekády umlčování všeho a všech, kdo pamatovali skutečnost.

"Směl bych si tu u vás nechat zavazadlo - navečer se opět vracím do Kyjeva a vyzvednu si ho tu. Teď chci jít do města." Paní pokladní zamrkala přívětivěji.... "Človče, kam byste šel v tomhle dešti, do města to máte tři kilometry." To znělo jako mírná pohrůzka, ne-li přímo jako výsměch poutníkovu předsevzetí stanout na půdě bojiště, kde se psaly československé dějiny. Následoval tedy výklad účelu pouti z páteho světadílu do působnosti paní pokladní. Částečně ukrajinsky, částečně v oné tajemné všeslovanské směsici, kterou si my, rodáci z krajů východně od čáry Štětín - Praha - Terst ve chvílích holé nutnosti vpomáháme. Slova této hutné všeslovanské zřejmě nepadala na úhor. Pookřívání paní pokladní vůči hledně pokračovalo. Prohrábala si onen náznak kadeří, ba usmála se. Ale bitva? - říkáte v roce 1917? O něčem takovém nikdy nic neslyšela, a je si jistá, že nikdo ze Zborova nemá ponětí o takových vymyšlenostech - to slovo sice nepoužila, ale poutník je mezi těmi všemi negativy nemohl nevytušit. Však vzhůru srdce, povzbuzoval se, však den, jakkoli deštivý, teprve začíná. To pomysliv, zpozoroval australský horlivce tvora, jenž se podobal spíše vlku než psovi, a který se náhle otevřenými dveřmi vplížil do čekárny. Šedivec se hned hrnul ke kamnům a tam zalehl. Za ním vešel postarší Ukrajinec

místního ražení a hned se rozpředla živá debata o ukrajinských jakož i světových problémech, ovšemže též v již zmíněné a osvědčené všeslovanské směsici. Paní pokladní se mezitím stáhla za svůj pultík, přivřela okénko a během další čtvrt hodinky zmizela. Potomek šedých stepních vlků se u kamen nehýbal a za okny na koleje se lil vláhodárný, leč pro poutníky zhoubný déšť. Nádražní mouchy bzúčely a svět... tedy australský svět poutníkův.... se před šedou realitou zborovského nádražička posouval někam do neskutečna. Ale nezhroutil se. A hle! Kde se vzal, tu se vzal švarný ukrajinský junák - vymydlený, přívětivý, jakoby ze země vyrostl. Snad ze žurnálu samého Ilji Muromce. "Tak vy tu prý něco hledáte, povídala moje žena. Když chcete nasedněte. Jedu pro tetu, povezu ji na vlak. Na to budu potřebovat asi hodinu, pak vám pomůžu, mám dnes volno. Uvidíme, co se dá dělat, ale naději vám nedávám žádnou. Stojí tu u nás pomník na počest Bohdana Chmelnického z roku 1649, ale onějakých československých legiích jsem neslyšel nikdy nic. Tak co, jedeme?"

Jeli jsme v tom dešti, v tom lijáku. Po místní silnici, naposledy spravované zřejmě sice již po oné bitvě Bohdana Chmelnického, ale jistě před časem drahným. Seznámil jsem svého zachránce - šoféra s účelem své výpravy a nevím, co ho více přivádělo k údivu - to, že do Zborova zavítal Australan anebo pohnutky, které takového protinožce mohou poslat na tak marnou výpravu. Déšť nám bil do předního skla, ale jelo se, a i v té činnosti bylo vidět bohatost a úrodnost okolních polí. Projeli jsme dlouhou osadou Zborova - snad něco mezi Lovosicemi a Dlouhou Lhotou - a pádili za vidinou šoférovy tetky kdesi v dálce. Pohltila nás šíře ukrajinského prostoru.

A prosím, tetka před námi nadjednou vyrostla. V šátku, s kufíkem a s mladinkou neteřinkou. Do auta s nimi zavítalo trochu vody, ale ona jen zamávala asi osmi postavám v polní stodůlce, kde na nás čekala a pádili jsme k nádraží. Ty postavy, to byli místní pastevci, schováni před deštěm, pokuřovali a mastili karty.... Šofér s tetkou probíral rodinné klipky, neteřinka přidávala svoje, a asi po deseti minutách jízdy jim můj zachránce nadhodil cíl poutníkovy cesty. Obě kroutily nad těmi zvěstmi hlavou - zmikly, déšť popleskával za všech stran a kolem

nás mokrá zeleň s černí ukrajinských poli - žádný les, jen sem tam pár listnáčů.... A pak to uhořelo. Tetka najednou jakoby nic zahudruje: "Ale však oni ti chlapi tam při těch kartách něco blábolili o nějakých Čechoslovácích. Tu auto zastavilo tak prudce, že jsme mohli skončit v příkopu. Šofér vůz obrátil a uháněl zpátky, k těm chlapům, vlak nevlak, tetka netetka. Vyrázil z auta i v tom dešti, já za ním. "Jó, Čechoslováci? No však jsou tam v mohyle u hřbitova.... A má sem přijet jejich president, to se tu teď říká...." Poutník ze Sydney nevěřil svému sluchu. Tou nejméně kostrbatou ukrajinštinou jaké je Čecho-Australan mocen chlapům poděkoval a přál jim všem tu nejlepší výhru v kartách. Chlapi dokonce vykouzlili půlkruh před aparátem, byt hrát při těch výkladech nepřestali. Šoferovi pověděli co potřeboval vědět, a pak už to šlo všechno ráz na ráz. Závodní rychlosti byla tetka u vlaku, a než se poutník nadál, stál na půdě zborovského bojiště... a prozřetelnost ukázala svou vlivnou tvář - dešť ustal. Dešť ustal, ale oči poutníkovy pak ještě neusychaly....

U Zborova, na vršíčku, pravi se v té oslavné písni. A je to vršíček, je to protáhlý vršíček, dnes zoráný a protkaný lány obilí. Tam někde ti naši zaútočili. Tam někde padali, odtamtud některé vozili do lazaretu v blízkém Těrnopolu... Hodně se jich nakonec po letech na Sibiři vrátilo domů. A ti co padli a už nevstali, ti leží, Češi i Slováci, vedle sebe i dnes, po osmdesáti letech, nahoře u malého řeckokatolického kostelíku. Osmdesát let tam leželi. Za bojů mezi Poláky vedené Pilsudským a bolševiky, za doby polské svrchovanosti, za vpádu sovětské armády v roce 1939, za vpádu Němců v roce 1941, za bojů v roce 1944, za dob Stalinova teroru, za dob Dubčekových, Husákových. Zamysleme se: Nepřišel právě teď čas přivést jejich ostatky domů, do země, za jejíž svobodu bojovali? Není na čase, abychom je konečně uctili? A pokud ti naši lidé doma o nich nevědí, nebo vědět nechtějí, neměli bychom jim to připomínat?

Člověk hledí na to zborovské bojiště a před očima mu vyvstává celá řada obrazů z české historie. Vždyť Zborov je jedním z našich symbolů. Je to jeden z hlavních symbolů české

samostatnosti....

A vedle kostelíka najednou mohyla.... velký hromadný hrob chlapců, kteří se nikdy domů nevrátili.... Ruští legionáři, naši skuteční blaničtí rytíři. Ale zde, před zraky poutníka, je mohyla, kde odpočívají, zapomenuti těmi, za něž se oni obětovali....

Ukázalo se, že v městečku Zborově mají malé soukromňounké muzeum, a že v jednom koutě je pamatováno i na Čechoslováky... je tam i Masarykova fotografie... a starý ukrajinský průvodce s důvěrou očekává, že president Havel Zborov navštíví, právě teď, letos, aby důstojně vzpomínal boje svedené před osmdesáti lety.... Nebude zklamán, ten starý Ukrajinec? Jsme ještě schopni odhodit masku cynismu nakupeného kolem našich srdcí a věnovat těm padlým - alespoň těm padlým - pietní vzpomínku důstojnou národa s tradicí evropského humanismu?

Last but not least: pohostění v rodině paní pokladní. Polední zákusek a večere před odjezdem kyjevského rychlíku, tradiční ukrajinské "vareniky". Nezbytná láhev ukrajinské vodky. Jednácitiletá dcerka Halyna recituje verše Tarase Ševčenka.... Poutník, zdoláný neuvěřitelnou pohostinností Ukrajinců, vytažen do spacího vagonu.

Co vlastně tehdy, v roce 1917 dopomohlo Zborovu ke slávě? Ve zborovské bitvě dodali Čechoslováci chuť k pokračování ve válce ochabujícím carským vojskům, mezi nimiž tehdy bolševická propaganda už konala své dílo rozleptáváním morálky znechucené armády. O několik měsíců později, v říjnu 1917, se Leninovi pochopově zmocnili v Petrohradě vlády a nakonec uzavřeli s Němci separátní mír, donutivše tak Čechoslováky obsadit sibiřskou magistrálu od Uralu přes Bajkal až do Vladivostoku a jako součást francouzské armády snažit se odplout na západní evropskou frontu. Bolševici se snažili naše vojáky odzbrojit a odchod do Francie znemožnit. Naši se odzbrojení bránili a tak se dostávali do konfliktu, jehož se jejich vůdce Masaryk snažil vystríhat.

Naším komunistům se podařilo udržet dvě, ne-li tři generace Čechů v úplné neznalosti historie československých legií. Nacionalističtí Slováci pak ještě dnes nacházejí důvody k zastírání skutečnosti - že totiž v legiích jejich lidé

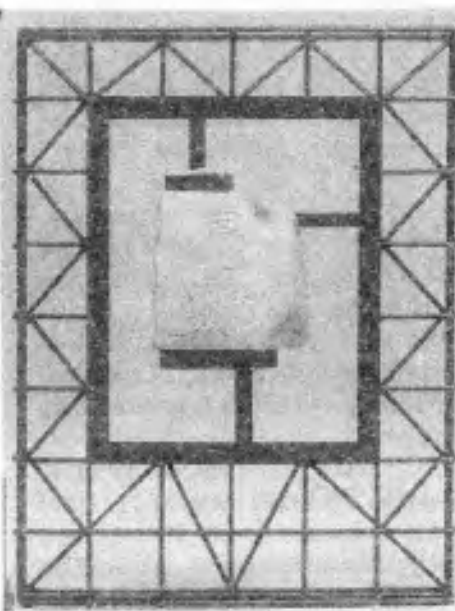
bojovali Čechy za zřízení Československé republiky. Zde bych rád pověděl, že v pamětní knize chované zborovským muzeem jsem našel nedávný pietní zápis představitelky slovenského velvyslanectví na Ukrajině hned vedle zápisu českého velvyslance.

Oživi-li tedy president Havel svoji návštěvou na bojišti zborovskou tradici, zaslouží se o zachování symboliky českého státu na nejvyšší úrovni. Přispěje také k vyvrácení legendy o nemohoucnosti české armády v moderní době, pěstěné jak bolševiky tak dnešními falešnými proroky nihilistického pacifismu.

Když pak ku konci květnového dne kyjevský rychlík unášel poutníka nesmírnou ukrajinskou rovinou, unášelo ho i pomyšlení, že jeho otec, ve zborovské bitvě raněný, se asi usmívá. Jel s ním i uzlíček zborovské prsti a naděje, že věrni opravdu snad zůstaneme.

P.S. Nyni se dovídáme, že prezident Havel ve výročí zborovské bitvy skutečně navštívil ona památná místa, kde se psaly dějiny našeho státu, a dokonce v doprovodu vysoce postavených vojenských hodnostářů českých i ukrajinských. Tisk - snad také v důsledku záplav - se o této návštěvě nijak nerozepsal, ale Václav Havel, člověk jemuž tvrdý boj není cizí, opět dokázal svou vzácnou schopnost citlivě vnímat historické souvislosti své země.

B.Š.

KULTURA

SOKOL SYDNEY

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest
tel 9452 5617

v sobotu 30. srpna ve 20.00

vás zve

na

VEPŘOVÉ HODY

K tanci i poslechu hraje kapela Vojty
Činy spolu s Jiřím Neradilkem

Objednávky :

tel. 9529 8457

Vstupné : \$ 6.- Penzisté a stud. \$ 3.-

Večere se podává od 18 hod.

Zákusky a káva v buffetu.

.....

v sobotu 6. září ve 20 hodin

zve mladé i ty trošku starší

na návrat do éry

ROCK'N ROLLU,

JAZZU A BLUES

Oblečení ve stylu 50. a 60. let.

Jedinečná příležitost k setkání

"mladých", kteří přijeli

v letech 1968, 69 a později.

Vstupné : \$ 6.- Studenti : \$ 3.-

Rezervace :

bratr Mařík - 9999 2260

(do 20 hod. večer)

sestra Nováková - 9130 6781

PŘIJDTE, NEBUDETE ZKLAMANI !

Sokolské kino PONREPO

v neděli 14. září 1997 v 15 hod.

si připomene

60. výročí úmrtí

T. G. Masaryka

COUNTRY CLUB

320 Devoshire Road, Kemps Creek

vás zve

v sobotu 16. srpna 97 ve 20 hod.

na

Velkou taneční zábavu

K tanci a poslechu hraje kapela Vojty

Činy s Jiřím Neradilkem.

Bohatá tombola

Hlavní cenu věnoval Generální

konzulát České republiky v Sydney.

Veškerý výtěžek této akce bude zaslán na

pomoc České republiky, která byla

postižena katastrofální záplavou.

Rezervace vstupenek :

pan Hanousek - 9 607 8883

FEŠÁCI V AUSTRÁLII

Populární česká skupina se
rozhodla, že oslaví 20. výročí svého
působení právě v Austrálii. Všichni
přiznivci se s nimi mohou sejít :

v sobotu 11. října 1997

v Sokole Sydney

v neděli 12. října 1997

v Country Clubu

VÝTVARNÉ UMĚNÍ

TRANSIENT

výstava fotografií mladé
fotografky českého původu

Katherine Bliss

se koná :

od 12. 8. do 24. 8. 97

ve výstavní síni

Bondi Pavilion

Queen Elizabeth Drive,

Bondi

Otevřeno denně

od 10hod. do 20,00

DIVADLO

Footlights Theatre Company

uvádí

ve dnech 15. 8. -30. 8. 97

hru anglického dramatika

Davida Edgara

PENTECOST

Hra se odehrává v nejmenované zemi
východní Evropy, kde se skupina
utečenců snaží získat asyl. Vypráví o
útrapách těch, kteří byli nuceni opustit
svou zemi..

Režie : Christ Bendall

Produkce : Lynette Slater

Úterý až sobota ve 20 hod.

Neděle v 17 hod.

v

Pilgrim Theatre

Level 1, 262 Pitt St. Sydney

Vstupné : \$ 14.- Con. \$ 12.-

Rezervace : 9320 9000

Proč právě Pentecost

Tuto otázku jsem položila mia-
dému australskému režisérovi Chris
Bendallovovi při našem setkání. Zajímalo
mne, proč právě jeho, Australana, (otec
Angličan, matka Australanka), zaujala
hra s tématem emigrace.

V prvé řadě proto, že se snažím
dělat divadlo, které nejen baví diváka, ale
které mu také něco říká, které má nějaké
poslání. A tahle hra, která vypráví o po-
litických i kulturních střetech mezi lid-
mi různých národností, kteří jsou ve
stejně situaci, to poslání rozhodně má.
Cestoval jsem po Evropě a studoval
evropské divadlo. Velmi mne zaujal Pe-
ter Brook a jeho společnost. Jeho snaha
najít společný divadelní jazyk. V Brookově
společnosti jsou herci nejrůznějších ras,
národností i náboženství. Uvědomil jsem
si, že právě Austrálie mi dává šanci zk-
usit něco podobného. V Pentecostu vy-
stupují herci, nejrůznějšího původu. Jsou
zde Češi, Slováci, Španělé, Turci, Egypťané,
Angličané, Američané a Australané. Práce
s nimi je vynikající. Všichni pracují s
velikým zaujetím, protože cítí důležitost
toho, co dělají.

Děkuji a "zlomte vaz"

Hovořila Jana Haberová

DIVADLO

Zdá se, že Kateřina Iváková neurní odpočívat ani na vavřínech. Ještě nedozněla slova chvály o pořadu "PRAGUE - Praga Caput Regni" a už pracuje na novém projektu. Vybrala si k němu dvě jednoaktové hry. První napsala Anna-Maria dell' Oso a nazvala ji "Pozlátko a prach" a druhá je dílem Tobshy Learner a jmenuje se "Hostina". Nic více není třeba prozrazovat, snad jenom to, že Kateřina pro nás opět připravuje nezapomenutelnou pouť časem, lidskými sny a touhami, znovu před námi s fantazií ji vlastní otevře svět pravdy i lži, snů i lásky, nenávisti i závidění - zkrátka svět, kterému říkáme lidský život.

V představení uvidíme herce českého i polského původu a znovu se sejdeme se skupinou Bohemians.

Anna Maria dell' Oso

TINSEL AND ASHES

Tobsha Learner
FEAST

CACA

Režie : Kateřina Iváková

Představení začíná ve středu,
čtvrtek, pátek a sobotu
ve 20,00

v neděli v 15 hodin

24. září do 5. října

v

BONDI PAVILION
THEATRE

Bondi Beach

Rezervace vstupenek :

93 27 51 38

HUDBA

ČESKÉ MELODIE

Do Austrálie přijíždí jeden z nejlepších evropských operních pěvců, člen opery Národního divadla v Praze, tenorista Leo Marian Vodička. Z jeho více než 25ti letě úspěšné umělecké dráhy se jen těžko vybírá. Podle operních kritiků je jeho doménou především italská operní tvorba Verdiho a Pucciniho, kde vynikne jeho dokonalá hlasová technika, belcantovský lyrismus i dramatická vybušnost. Z českého repertoáru jsou mu nejbližší opery Smetanovy, Dvořákovy a Janáčkovy. Leo Marian Vodička je za posledních deset let vlastně jediným představitelem Smetanova Dalibora. Samostatnou kapitolou jsou v jeho podání operní role i tenorové party oratorií děl Janáčkových, a není divu, vždyť se v Janáčkově městě narodil i vystudoval. Jeho Laco z Její pastorkyně se hluboce zapsal do povědomí posluchačů celé Evropy. K vrcholům jeho umělecké tvorby patří tenorový part v Janáčkově Glagolské mši i v Zápisniku zmizelého. A právě jeho vynikající interpretace Janáčka byla hlavním důvodem, proč Universita v Newcastlu pozvala Lea Marina Vodička k samostatnému koncertu.

Česko-australská kulturní aliance se rozhodla využít umělcovy návštěvy v Austrálii a uspořádat alespoň jeden koncert z nejslavnějšího českého hudebního repertoáru v Sydney.

Partnerkou českého umělce bude výborná australská sopranistka, českého původu Helena Sindelar, kterou si jistě čtenáři pamatují z úspěšného vystoupení na ABC TV v pořadu "Quest".

Oba umělce doprovodí koncertní klavíristka, profesorka hudby na universitě v Newcastlu, absolventka Royal Academy of Music v Londýně, Catherine Davis. Catherine je velkou obdivovatelkou české a především Janáčkovy hudby. Celý loňský rok strávila v Čechách, kde studovala u profesora Kvapila.

V průběhu koncertu zazní árie ze Smetanovy "Prodané nevěsty", "Hubičky", Dvořákovy "Rusalky", dále bude znít hudba Bohuslava Martinů a Leoše Janáčka. Je to tedy příležitost, kterou by si neměl žádný milovník klasické hudby nechat ujít.

Česko-australská
kulturní aliance

vás zve
na

CACA

koncert

ČESKÉ MELODIE

který se koná

v sobotu 23. srpna 97 v 18,30

v

The Campbell Street
Presbyterian Church
Campbell St. Balmain

Učinkuje :

Leo Marian Vodička - tenor

Helena Sindelar - sopran

Doprovází : Catherine Davis

Vstupné : \$ 12.- Con. \$ 10.-

Rezervace vstupenek:

(02) 9636 1873

Koncert

Hlas z Prahy

se koná

v sobotu 16. srpna 97 v 20 hod.

v Christ Church Cathedral,

Newcastle

Zpívá :

Leo Marian Vodička -tenor

Yvette McBean - sopran

Doprovází : Catherine Davis

Vstupné s malým občerstvením :

\$ 20.-con. \$ 10.-

Rezervace vstupenek :

(049 295811

KNIHY

KNIHA ROKU

Na počátku tohoto roku byla v Praze vydána publikace Jaroslava Čvančary (1948) 'Někomu život, někomu smrt'. Je to II. díl plánované trilogie o nacistické okupaci a o českém domácím i zahraničním odboji v letech 1939-45. V tomto díle se autor soustřeďuje na období 1941-43, přeplněné důležitými válečnými mezilkami a zvraty: V červenci 1941 byl napaden Sovětský svaz, v září zahájil katovskou činnost R. Heydrich, v prosinci vstoupily do války USA. V květnu 1942 byl vykonán atentát na Heydricha, s následující heydrichiádou, Lidice, Ležáky, plné uznání Benešovy zahraniční vlády, odvolání Mnichova britskou vládou.

Čvančara pochází z rodiny průkopníků české kinematografie. Proto není divu, že má fotografování v krvi. Jeho dlouholetým koníčkem jsou dějiny II. světové války. Již během komunistického režimu se mu podařilo získat nejen nápomoc historiků, ale též, a hlavně důvěru protinacistických bojovníků anebo jejich pozůstalých, kteří mu dali fotografie a různé dokumenty. V poděkování je uvedeno téměř 180 osob.

Po otevření pražských archivů po roce 1989 Čvančara mohl nejen prověřit svědectví pamětníků, ale také získat dlouho utajované informace, které předkládá veřejnosti ve formě nádherně vybaveného obrázkového a naučného slovníku. Jmenný rejstřík obsahuje přes 1400 jmen! Listujeme v albu téměř 900 osob, Čechů, Slováků, Němců říšských i českých, které jsme dosud znali ponejvíce pouze podle jména. Divíme se přímo do očí mužů a žen, jejichž tváře ve většině případů nenaznačují, že jejich vlastníky vývoj válečných událostí proměnil v hrdiny, zrádce, nebo ochotné pohůnky "konečných řešení".

Dílo, opravdové dílo, J. Čvančary je po všech stránkách bezvadné. Jeho vydání obstaralo pražské nakladatelství LAGUNA (Šumenská 3224, 143 00 Praha 4), ve spolupráci s firmou PROXIMA. Zájemci o dějiny II. světové války musí vyslovit jak autorovi, tak nakladatelům i tiskárně obdiv a díky.

(Stanislav Beron)

Z tajů krás české řeči

V Šumavě? To už tu bylo, ale nedá to člověku spát, nedámu to. V Bubenči, v Holešovicích, ale na Vinohradech, na Hradčanech. Ani Brňák by už dnes neřekl ve Vyšehradě nebo na Braníku. Nu ano, v Libni, v Nuslicích, ve Vršovicích, ale na Starém Městě, na Novém Městě, jako naopak v Novém Městě nad Metují, ve Starém Plzenci, v Novém Bydžově. Takže na Starém Městě pražském, na Novém Městě pražském, ale v Nové Pace. Ale v Proseku i na Proseku. Nikdy na Strašnicích. Nikdy v Pohořelci. Člověka to přímo zžír, ta touha po pravidlu, po uzdě. Ale uzda nikde, pravidlo nikde, jen ten železný zvyk.

Na Šumavě, ale v Tatrách, na Urale, ale v Himalájích. Jen strpení, prosím, jen strpení, však ještě vůbec netušíte kam mířím. V Rusku, ale na Hané a na Ukrajině. V Polabí, ale na Baltu, v Podkrkonoší, ale na Sibiři. Červ neschopnosti toto tajemství rozluštit hlodá a hlodá.

Ale co je snad i horší, ba naprosto sensační - a teď se, prosím, rače přidržeť lenochu židle, teď vyleti zajíc z pytle: v Parramatě, v Beecroftu, a v Newcastleu, v Hurstville, ALE - a držte se! Ale na Bondaji a na Crosse. Žádný sydneyjský Čech, lingvista nelingvista, - ledaže by mu čouhala z bot St. Kildská sláma nebo jihoaustřalské bláto z náhorních výšin Adelaidy, žádný pořádný ani nepořádný sydneyjský Čech vám neřekne, nikdy, vůbec není schopen přenést přes rty, že byl včera večer v King's Crosse či Crossu anebo v Bondaji. Jen a jen na Crosse či na Crossu, na Bondaji. Tak jako žádný Pražák Žabovřeskami nezkažený by neřekl v Letné či na Vysočanech. I když obě ta místa jsou nahoře, patří prostě k věci, že jednou je to na Letné a podruhé ve Vysočanech, vysoko nevysoko.

Té hrůzy, té hrůzy! V Rose Bay, v Redfern, v Lindfieldu, ale spíše na Maroubře než v Maroubře, na Coogee než v Coogee. někde to kolísá od úst k ústům - v Manly i na Manly, v Dee Why i na Dee Why. Z rovnováhy našince přivádějí i exoty jako Curl-Curl a Woolloomooloo, tam jsou česká ústa na rozpacích, ale spíše asi ve Woolloomooloo a na Curl-Curl. Nenosi se si to snad po

světě s sebou v tom Honzově uzlíčku? Tu čarou českou buchtu, to naše povídkové stěti? Že by mně, sydneyjskému Čížkovi, pomáhal právě ten náš uzlíček? Třeba i rozluštit melbournské záhady jako v St. Kildě či na St. Kildě? V Richmondu? V Collingwoodu? V Tooraku? Na Yaře? To už zase vede za další a snad ještě bludnější český kořen - proč na jaře a na podzim, ale v létě a v zimě? V tom všem něco bude, až jde jednomu mráz po zádech, když si to uvědomí, že to naše poetické jaro, ta naše vesna, je na tom ještě hůře. Nelze totiž říci na vesně je teplo, ani ve vesně je teplo. teplo je, prosím, v čas vesny. To jeseň je na tom lépe - v jeseni se říci dá. Čeština ovšem dovede vyrukovat i s předložkami jinými - za jara, za léta, zjara, zléta. Pak nám mají nebozi Nečížkové rozumět. Pak nás mají chápat.... Nu, dobře, smějte se, smějte, ale úplně vážně: může si někdo narazit štětku v Crosse?

B.Š.

Když jsem tady šel minule, tak na mě vyskočil z houští takovej malej livíček. Tak jsem ho nakopl.

...až chci pít kočka, tak tady zavládane můj teror.

Poslouchej, ty bestie, neštví mě!

Nad dopisy čtenářů

Vážení krajané,

dovolte mi, abych navázal na dopis ze dne 11. 7. 97, ve kterém jsem se vám snažil poskytnout informace o průběhu, vývoji a likvidaci katastrofálních záplav, které postihly tragickým způsobem v posledních týdnech některé oblasti naší vlasti.

Věřím, že všichni, jenž mají sebe-menší vztah k České republice, spolu s námi s hlubokým pohnutím sledují vývoj této tragické události a zejména nedozírné následky na životech, majetku a v důsledku toho na celé společnosti. O to víc si hluboce vážím vašich dosavadních i budoucích aktivit ve snaze pomoci při nápravě gigantických škod, které po sobě zanechala tato, pravděpodobně největší živelná pohroma, která Čechy v tomto století potkala.

A proto za účelem usnadnění administrativních úkonů, spojených s převodem finančních částek do České republiky, při vědomí a snaze odstranit zbytečné výdaje ve formě poplatků za odváděné částky, generální konzulát zřídil zvláštní účet, jako další možnost pro případy poskytování finančních darů. Dovojuji si vám proto poskytnout potřebné údaje pro případ, že se rozhodnete tuto možnost využít a upřednostnit zaslání vaší pomoci prostřednictvím generálního konzulátu.

Westpac Bank, Rose Bay,

Branch No: 032058

Account No: 124942

Account Name: Consulate General of
the Czech Republic (The Floods)

S úctou

JUDr. Ivan Záleský
generální konzul
Sydney

Vážení přátelé,

za deštivého nedělního odpoledne jsme vstoupili, plni očekávání, do dvorany klubu, kde stáli v pozoru zbrojnoši, kteří nám přátelsky kynuli a zároveň naznačovali vstup do prostorné síně.

Tam se nám naskytl zajímavý pohled na vkusně vydekorovaný sál, připomínající starý hrad, tak věrně vyzdobený, že jsme si připadali jako bychom zavítali časově nazpět do středověku. Sál se hemžil dobově oblečenými dívkami a paníci, kteří občas šli ve dvou do souboje s floretty či šavlemi, vždy o získání přízně některé ze sličných panen, jež z povzdálí sledovaly boj. Nakonec se projevílo proletářské smýšlení samotné princezny, když, na vzdory svému snoubenci, spanilému rytíři, uprchla se svým zahradníkem.

Každopádně o zábavu nebyla nouze, a i obsluha přítomných hostů, jichž bylo kolem stopadesáti, byla provedena bez závady i přesto, že se obsluhujícím pletla do cesty malá, olivřejovaná pážata. Bylo jasné, že se tak dělo díky vzornému vedení. Bylo dbáno na to, aby každý z přítomných byl dobře obslužen. Podávané jídlo bylo velmi chutné a dokonale rozdělované, takže každý dostal svůj díl a nikdo si také nestěžoval, že má hlad. Bylo nanejvýše patrné, jak velkou námahu musel vynaložit pořadatelský sbor, aby bylo dosaženo tak skvělého výsledku.

Konala se i tombola, losovala se pouze jedna cena a to zlatý prsten do tomboly darovaný zlatníkem, panem Vymyslickým. Tento kraj je rovněž chvalně známým kapelníkem. Hrál se svými muzikanty o zábavách pořádaných místní Jednotou Sokola. A jaký to byl muzikant! Jeden z mála, který dokázal hrát tančícím nejen od podlahy, ale i od srdce.

Dokonce se vybíraly i dobrovolné příspěvky ve prospěch, povodní postižených v České republice. Pevně doufám, že podobných sbírek mezi zdejšími krajanů bude ještě více, neboť se jedná o strašnou a v republice nezvyklou pohromu. Po pestrém a zajímavém pořadu jen neradi jsme odjížděli do deštivé tmy a dalekou cestou domů jsme v duchu přáli: "Mnoho dalších úspěchů České Kulturní Alianci."

S pozdravem

Karel Saltman s přáteli
Sydney

Milí krajané,

v samém srdci Moravského Slovácka leží Uherské Hradiště, které slaví v tomto roce 740. výročí svého založení českým králem Přemyslem Otakarem II. V roce 1258 toto královské město bylo pojmenováno Nový Veligrad, v roce 1301 neslo název Rediss super Morauem, tj. Hradiště nad řekou Moravou. Přívlastek "Uherské" dostalo město poprvé na přelomu 15. a 16. století.

Historie města byla hrdinská i tragická, s údobími bíd a rozkvětu. Po celou tu dobu, v letech válečných i mírových, bylo hradiště své zemi i svému kraji útočištěm bezpečí a ochrany, tržištěm obchodu a hospodářského rozvoje, centrem duchovní kultury a vzdělávání. Ve městě je řada historických budov.

Dne 13. září 1997 vyvrcholí oslavy 740. výročí založení. Bude to "Den otevřených dveří kulturních památek ve městě", ve kterém se uskuteční řada kulturních i osvětových akcí, například dobová zastavení v historii města, setkání památkářů, rytířský turnaj, gala-koncert folklorních souborů, výstavy a pod. Pořadatelem oslav je Město Uherské Hradiště a Klub kultury.

Další informace vám ochotně poskytnu

Ing. Alena Kulheimová

ul. Štěpnická 1113

686 06 Uherské Hradiště

Tel: na území republiky - 0632/62355
ze zahraničí: 00420 632 62355

Pracujete u lisu, máte plat 600 korun a práce vás baví. Tak to je vážné!

21. srpen 1968

(kapitola z knížky
"Cesta ze sluncem")

Zdá se to neuvěřitelné, ale letos uplyne 29 let od sovětské okupace Československa. Od té doby se mnoho událo, mnoho změnilo, ale generace dnešních padesátníků na 21. srpen 1968 nikdy nezapomene.

Redakce

Teplý srpnový večer trávil Olda s Evou a několika kamarády na balkoně jejich bytu. Několik láhvi levného červeného vína obilbené značky Portugal (litr 1 Kčs) pozvedlo náladu a měsíc i hvězdy dodaly tu správnou atmosféru. A tak se teplou nocí rozléhalo povídání a smích. Mirek s Věrou, oba výtvarníci se dnes ráno vrátili ze Švédska, kde skončila jejich velmi úspěšná výstava. Švédsko bylo nadšeno, a tak oba dostali řadu nabídek, aby v té krásné a bohaté zemi zůstali, legálně, za práci a nebo navždycky. "Vždyť situace v Československu nemůže vydržet. Sověti si nemohou nechat líbit, aby jejich malý, vždycky poslušný služebníček si najednou začal řídit věci ve své vlastní zemi podle vlastního rozumu. Něco se stane!" varovali švédští přátelé a nabízeli všemožnou pomoc, pokud se rozhodnou zůstat. Ještě teď se Mirek s Věrou usmívají při vzpomínce, jak se tvářili, když jejich nabídky s díky odmítali. "Nic se nestane. Žijeme ve dvacátém století, je to století civilizace a my zůstaneme doma, protože se nám tam líbí a protože tam patříme". Mirkovi se dokonce podařilo přemluvit starou tetu, která odešla po osmačtyřicátém roce a ze strachu před Rusy se nikdy nepřijela ani podívat, aby změnila názor. "Přivezli jsme ji s sebou. Zítra jdeme na Hrad a do Zlaté uličky," končil vyprávění Mirek.

Přátelé se rozloučili. Eva ještě poklidila nádobí a chystala se také do postele, když ji najednou hrozně rozbolel zub. Vzala si dva prášky, zalezla pod peřinu a snažila se usnout, ale zub řádil jako pomínutý. Ani po dalším prášku se nic nedělo.

"Musím zítra k zubaři", blesklo Evě hlavou a kolena se jí rozklepala.

Zubař byl její úhlavní nepřítel, i když to byl jinak milý a ohleduplný pán.

"Nedá se nic dělat, budu tam muset ráno jít", rozhodla se a pomalu začala upadat do dřimoty, omámena silnými prášky. Když tu náhle ji probudil telefon, který řinčel v pokoji u sousedů. Rozdělený byt ve kterém žili, měl řadu nevýhod, ale jednou z výhod byl právě telefon. Ozvalo se tiché zaklepání na dveře. Eva vstala a otevřela: "Volá tě mamka", řekla sousedka v noční košili a vrátila se do svého pokoje.

Eva vzala sluchátko a řekla: "Ahoj", a pak už jen poslouchala mamčin rozčilený hlas. "Volala mi Dana, její muž je major u armády. Je válka, právě nás okupují Rusové, pusť si rádio." Eva se nemohla na odpověď. Jako stroj položila sluchátko, hlavou ji blesklo: "Tohle nemůže být pravda, asi ještě spím a všechno se mi jen zdá", ale přece jenom došla k rozhlasovému přijímači a otočila knoflíkem. Z přístroje se ozval ženský hlas: "Ruská vojska spolu s vojsky Varšavské smlouvy dnes v noci překročila naše hranice a přepadla Československo. Je to zločinná okupace a my se budeme bránit. Nyní musíme ukončit vysílání, protože sovětské vojáky jsou už v budově rozhlasu a hledají hlasatelnu. Naše vysílání přechází do ilegality. Jakmile najdeme bezpečné místo odkud můžeme vysílat, tak se vám opět ozveme. Buďte stateční, jsme s vámi, buďte s námi. Ať žije svobodná Československá republika." Hlas se zachvěl a pak zmiknul. Do ticha zněla hymna... Kde domov můj... Eva zjistila, že ji tečou slzy po tváři. Nebyla sama. Olda se také probudil a stál vedle ní. Sousedka plakala. Eva se rozhlédla kolem sebe, jakoby hledala publikum. Musí přece být v divadle, kde se hraje absurdní drama, mnohem absurdnější než Beckettovy nebo Yonescovy hry dohromady. Ale nebyla v divadle a nebyla to hra. Byla to absurdní realita, která šokovala národ.

V šest hodin ráno zazvonil u dveří barandovský taxikář, byl tak vyplašený, že nevěděl co má dělat, a tak se přesně držel instrukcí, které dostal včera večer. V šest hodin u Oldy. Olda se rozhodl, že s ním pojedou na Barandov, alespoň se dozví, co se vlastně děje a co se bude dít dál - což bylo důležitější.

Eva osaměla ve velikém pokoji. Malý Jirka klidně oddechoval, a netušil, že se právě teď zřítíl velký sen jedné

generace. Netušil, že i jeho generace se pravděpodobně podobného "životního nakopnutí" také dožije. Eva seděla u mlčícího rádia a přemýšlela, hlavou ji bleskla vzpomínka na Mirkovu tetu a její životní strach z ruských vojáků na pražských ulicích. Tohle probuzení pro ni nebude veselé.

Když spolu s Jirkou vyšla do teplého srpnového rána, bylo teprve sedm hodin. Z Korunovačnické třídy směrem k Letenskému tunelu se pomalu sunul jeden tank za druhým. Na nich seděli vojáci v ruských uniformách se samopaly namířenými do lidí. Evu napadlo, že vypadají přesně stejně jako ti z obrázků, z roku 1945, když osvobozovali Prahu. Tanky byly skoro stejné, tváře a samopaly se zdály podobné. Jen reakce lidí se lišila. Obvykle stojí v tuto hodinu na nástupním ostrůvku tramvaje rozespali, trochu naštvaní lidé, kteří nemají nejmenší chuť si s někým povídat až do chvíle, kdy si dají v kanceláři kávu a doopravdy se probudí. Nakonec, jdou do práce a to velký důvod k nadšení není... Dnešní ráno je ale jiné. Lidé jsou stejně rozespali, ale všichni si uvědomují, že není čas na drobné hádky, spory a nevraživost. V téhle tak těžké chvíli musí držet pohromadě, aby mohli čelit té pohromě, která se sice pomalu, ale o to výhrůžněji valí po silnici kolem nich. A tak se téměř podvědomě spojují ve stále větší hloučky. Nemluví! Nemají o čem! Stalo se něco, co jak se domnívali, se v civilizovaném 20. století nemůže stát. Byli v noci přepadeni bandou lupičů a celý svět k tomu mlčí. Nikoho to příliš nezajímá. Možná někde daleko na druhé straně Evropy se diváci při sledování ranních zpráv podívají, co že se to stalo v té malé zemi, o které v poslední době tolik slyšeli. Skončilo čerstvé, svěží pražské jaro 1968 a začal, trochu dřívě, ale o to horší podzim stejného roku.

Eva dojela k rodičům, kde na ni čekal vzkaz od její anglické přítelkyně, členky amerického filmového štábu.

"Jedu za tebou", vzkázala Penelopa. Mezitím se opět ozval Československý svobodný rozhlas: "Všude kolem jsou členové KGB, kteří hledají vedoucí činitele Pražského jara. Nikomu cizímu neprozrazujte žádná jména a adresy. Od severu i jihu se blíží k Praze vojska Varšavské smlouvy. Nedovoľte, aby se dostala do Prahy, obraťte se na ukazatele na cestách.

Zamalovávejte názvy ulic i měst. Dejte jim najevo, že jsou v téhle zemi nevitányými hosty, že se o jejich "pomoc" nikdo neprosil, že je nikdo nezval!

Jakoby mávnutím kouzelným proutkem zmizely tabule s názvy ulic, ukazatele směru ukazovaly spolehlivě jiným směrem. Spojenecká vojska začala bloudit. Polští letci, kteří byli nuceni shazovat nad územím republiky letáky "vysvětlující" a "omlouvající" okupaci, je na protest shazovali už na kousky roztrhané.

Bylo to právě rozhlasové vysílání, které tak ztížilo cestu Eviny anglické kamarádky. Penny měla mimořádný talent na jazyky a tak se za těch půl roku, co v Praze pracovala, naučila slušně česky. Jenže její cizí přízvuk varoval všechny jichž se ptala na cestu k bytu Eviny rodičů. Tak se cesta z Letné na Žižkov trochu protáhla. Během ní navštívila Nusle, Vršovice a jedna dobrá duše ji dokonce poslala až na druhý konec Prahy na Pohořelec. Konečně, po dlouhém hledání se ocitla na Žižkově. V té chvíli už držela v ruce anglický pas, aby dokázala, že není ruský špión, nebo příslušník NKVD, KGB a podobně. A tak ji nakonec jedna paní na otázku, že hledá číslo 45, kde mají bydlet Novákové, kteří mají dceru Evu a kudrnatého vnuka Jiříčka, odpověděla: "Stojte před tím domem". Té paní totiž došlo, že ruský špión by sotva věděl, že Jirka má kudrnaté vlasy.

"Musíš sebrat Jirku, vzít si můj pas a jet do Londýna. Dám ti klíče od mého bytu, kde na mně počkáš. Já za pár dní ohlásím ztrátu pasu a přijedu za tebou. Tady nemůžeš zůstat, bude válka," přemlouvala Jenny Evu.

"Já jsem tady doma a nikam utíkat nebudu. Budeme se bránit, svět bude protestovat, to je normální loupežné přepadení a to je trestné všude na světě. Takhle to přece nemůže zůstat", protestovala Eva.

"Svět se na vás vykašle", prohlásila Penny a měla pravdu.

Svět se na ně vykašlal. Nikomu nevadilo, že vojáci cizího státu přepadli řádně zvolenou vládu v budově parlamentu, že její členy svázané do kozelce, včetně dvojnásobného hrdiny a řádně zvoleného prezidenta, zavlekli do letadla a odvezli do Moskvy. Prý k jednáním. A svět klidně snidal. Takových situací už zažil. To jenom pro lidi v té malé zemi to byla zkušenost nová.

Olda se vrátil odpoledne. Unavený, umáčený a nešťastný. Pomáhal odnést do nemocnice mladého kluka, kterého zranila zbloudila ruská kulka do krku. Nedonesli ho, vykrvácel!

Telefon zvonil každou chvíli, mluvilo se o konspiraci, o přechodu do ilegality, o okupační vládě, protože tohle přece okupace byla. Eva šla s mamkou nakupovat. A tady si uvědomila, že Češi umí opravdu držet pohromadě jen když jim teče do bot a hodně! Před samoobsluhou stála dlouhá fronta lidí, čekajících až přivezou chleba. Když pekaři přijeli, vedoucí vyšel ven a řekl: "Prosim vás, máme patnáct košíků, vcházejte jen po patnácti," a Eva s údivem sledovala, jak ukázněně a klidně fronta postupovala, jak se vždy odpočítalo patnáct zákazníků a vešlo dovnitř, jak se nikdo nesnažil předbíhat, což bylo v dobách normálních zcela obvyklé. Lidé se začali chovat normálně až ve chvílích absurdních. Všichni cítili, že patří dohromady. Že stojí v jedné řadě proti těm, na druhé straně. A poprvé za Evin život všichni přesně věděli, na které straně stojí.

Odpoledne se znovu ozval rozhlas: "Mluvte s vojáky, informujte je. Řekněte jim pravdu!"

Eva s Oldou a Penelopou se vydali na Václavské náměstí. Eva byla šokovaná při pohledu na tanky, které stály těsně vedle sebe po obou stranách náměstí. Svatý Václav mezi nimi vypadal jako jejich zajatec, nebo rukojmí. Dav se snažil navázat kontakt s vojáky na tancích. Ti pomalu vylézali z tanků a začínali se ptát. Lidé jim vysvětlovali a oni poslouchali. Byli mladí a nevěděli nic, nevěděli, že se už nikdy nevrátí domů protože byli jedinými svědky toho, že staroslavné město Praha bylo klidné a spící, když jejich letadla přistála na letišti ve Kbělich. Že se žádná kontrarevoluce nekonala, že lidé nebyli ozbrojeni, že jen chtěli žít ve své zemi podle svého vlastního nejlepšího vědomí a svědomí. Tohle všechno ti mladí kluci nevěděli. Snažili se ale porozumět! Poslouchali! Eva s Oldou a Penny stáli na rohu u paláce Lucerna a povídali si s ruským vojákem. Najednou z tanku vyšel důstojník. Něco rusky zakřičel na vojáky a ti se rychle vrátili do tanku. Důstojník se pomalu blížil k hloučku lidí, v ruce držel samopal hlavní vzhůru. "Rozejděte se", křičel rusky a když ho lidé hned neposlechli, začal střílet do vzduchu.

Olda spolu s ostatními utíkal do paláce Lucerna. Eva trochu zasmatkovala a začala utíkat na druhou stranu. Tam však byla Živnostenská banka, která má vchod z náměstí. Nebylo kam utéct. Eva se opřela zády o chladnou zeď a čekala. Důstojník se pomalu procházel prázdnou ulicí. Dělal mu moc dobře cítit moc, všichni se ho báli, i ta mladá žena opřená zády o zeď, opuštěná a sama v ulici. Eva se mu dívala do očí. Vystřelí nebo nevystřelí? Měla strach, poprvé v životě měla opravdový, živočišný strach. Cítila chladný pot po celém těle. Důstojník přišel až těsně k ní. Viděl ji na očích, že se bojí a to mu pro tuto chvíli stačilo. Otočil se a pomalým krokem odcházel k tanku. Nastoupil do něj a zavřel za sebou poklop..

PERLY, PERLIČKY A STRÍPKY Z CEST

Příjemná zastávka v zeleném Holandsku je znavenému vandrovnímu odměnou za noc probdělou v letadle nad Atlantikem. Po hlučném cirkuse, New Yorku, vstupuje našinec na půdu Evropy jako do oasy klidu, do jaksi lidštějšího kousku planety. Toho nevděku Americe - ale co naplat, doma je doma. Holandsko je ovšem nádhernou branou do naší matky Evropy, to tedy australská Češi věřte. Ta nejpěchlivěji pěstovaná zahrádka propletená kanály a kanálky, to vřidné usměvavé Nizozemí tak působí dojem dokonalé pohody, která nedopouští, aby se tam dělo něco nepříjemného, či aby se tam vůbec něco dělo. To napadá člověku poznamenanému Hitlerovými i Stalinovými naděleními, ale hned si uvědomí, že i ten Rotterdam si od Němců užil za války svoje. Větrné mlýny ale doklápaly. Doklápaly i dřeváčky a Rotterdam povstal z trosek už dávno. Jan Ámos spí klidným spánkem v Naardenu. Tam by spát už neměl. Kdyby ho konečně - konečně! - uložili tam, kam patří, tam kam celým svým bytím ze svého dlouhého exilu tihul, tam odkud vyšel: domů na Moravu. To by klidnou hladinou Holandska nepohnulo, ale jistě by to pohnulo srdcem jeho vlastního národa. Nemáme té české symboliky nazbyt a Jan Ámos Komenský věru má odpočívat doma. Že by snad Řím ještě dnes nechtěl dopustit, aby ukončil exil našeho největšího

humanisty? Ale to se ani člověku nechce věřit.... Doufejme tedy, že budou jednou ostatky našeho ušlechtilého předka přece jen odpočívat v jeho otčině.....

.....

Z Amsterdamu do Kyjeva je to letadlem hezký kousek cesty. A ta vzdálenost jakoby ještě narostla, když tam člověk vystoupí z letadla. Vystoupí totiž do šedesátých let, ne-li do let padesátých. Všude na letišti samá uniforma. Kolik že to přivážme s sebou cizí měny? Pohledníci? Tu mají jen na poště. Ale ta už je dnes zavřená. V hotelu na hlavní třídě pusto a prázdno. Dvě recepční, samá tužka, samé pero, samá otázka, žádná práce. Není turistů. Ve dveřích tři chlapi odněkud z Chruščevova žurnálu. Kávu chcete, ptá se vrchní? Ale teď jsou tři hodiny, teď ji nepodáváme. Minerálku? Nemáme. Vodu? Teď tu nikdo není, kdo by vám ji podal... Ale jinak jen samá chvála. Už když se člověk z letadla dívá na tu rozlehlou ukrajinskou zemi, vidí ze zákřidlí letounu nádhernou žirnou půdu a ty obrovité lány mezi úpatím Karpat a Dněprem, to je jako hledět na zlatý důl. Pole holandských tulipánů tu nejsou, ale kam se zakutálí semínko, tam vzroste pšeničný klas. Je-li Amsterdam kamením v zeleni, je Kyjev zelení v zeleni. A lidé - tedy ti neufední a bezbumázkovi - ti jsou ochotní, srdeční, pohostinní, snesli by člověku křeco. Od Sovětů a od Rusů si toho vytrpěli daleko více než my Češi. Rusové je tiskli k zemi jako národ po několik století, takže města hovoří spíše rusky, venkov čistě ukrajinsky, tak nějak jako se v Čechách před dvěma sty lety v městech hovořilo německy. Jsou Ukrajinci, kteří ukrajinsky cítí, ale hovořit dovedou jen rusky. O tom všem se u nás v republice neví skoro nic, komunisté pod tlakem Moskvy Ukrajinu představovali jako jakousi odrůdu Velké Rusi. Nu a dnes má tahle obrovská země pětadesátí miliónů duší snad všechno, co potřebuje, půdu, nerosty, elán - jen olej chybí a ten dodá ruský bratr.... Bude Ukrajina zas jednou obilnicí Evropy? Zatím ji není a hned tak nebude. Skoro padesát procent voličů volilo komunisty a to je vážná hrozba. Když pak přiletíte z Kyjeva do Prahy ocitáte se už skoro v Americe. Protože Ukrajina je v Evropě zatím jen špičkou levé boty.

.....

Když člověk letí do Prahy z Minsku, Kyjeva anebo popřípadě z našeho australského horního města v poušti Broken Hillu, připadá mu to české letiště jako fata morgana štavnaté oasy oplývající plody nevidanými. Přistane-li tam z New Yorku, Londýna, Singapuru či z Amsterdamu, jeví se mu pražské ruzyňské letiště jako slušný náběh na pořádné letiště v poměrně nedaleké budoucnosti. Ale ať tak či onak, znavený cestující neznalý české řeči se okamžitě octne ve spárech smečky neomalovaných taxikářů a jeho první dojmy jsou pak dojmy okradeného. Škoda. Napravit by se to dalo. Poslancia vládní činitelé asi užívají jiných dopravních prostředků a o pověstných ruzyňských vyděračích slyšávají jen z druhé či z třetí ruky. Takže tak. Ale to je jen pro začátek. Oči znaveného turistu pak hned začínají vnímat poseilství daleko lahodnější. Protože Praha je vskutku úchvatná. Oko má tedy na čem spočívat. Tím zajisté nemyslím jen půvaby Pražanek -

spočinutí na nich zcela samozřejmě dovede zastřít ty neblahé zážitky ruzyňské. Praha je vyšňořená tak jak nikdy před tím nebyla, alespoň zvenčí. Otevřely se zrezavělé rolety kdysi pozavíraných výkladních skříní. Pouliční ruch čile dohání ruch pařížský a kulturní nabídka je doslova nepřehledná. Se svými šedesáti divadly se Praha zařadila přímo za Paříž, ne-li před ní. Koncerty, divadla, festivaly, větší i menší výstavy všeho toho, co město po dekádách muselo ukrývat před zásahy otrlých plánovačů. Praha hýří vši krásou, a hýří jí i přesto, že letošní květen i červen předvedly hezkou řádku studených a deštivých dní. Kde začít? Snad Reprezentačním domem nově zrestaurovaným s nádhernou kavárnou, jídelnou, s vyblýštěnou Smetanovou síní a přilehlými salonky? A také - to třeba jen pošeptat, s nejluxusnějšími toaletními zařízeními v srdci Evropy. I tam se vplížil pokrok!

.....

Přiletět do Prahy v den devalvace české koruny věští turistovi jakousi menší výhru v cestovatelské loterii a zároveň i znepokojení. Demise ministrů, obroda vládního programu, hrozba dalších voleb a přepjatá nejistota z budoucnosti projevovaná místními - to všechno je ve zjevném konfliktu s českou skutečností, a ta je právě naopak povzbuzující. Všude je plno, i obvyklých pláčů a nářků. Nezaměstnanost? Zatím prakticky žádná. Premiér Klaus povolal z Německa žoviálního velvyslance, básníka a spisovatele Jiřího Grůsu a z Británie mladého velvyslance Kuehna, aby nahradili odcházející ministry Dlouhého a Kožárníka. Oba velmi sympatičtí, ale domácí lidé jim vytýkají, že "nebyli dlouho doma". Z našeho hlediska je to právě jejich přednost, protože jsou oba schopni si vidět za špičku nosu. Opozice je ovšem ve svém živlu a vedoucí sociální demokracie Zeman by mohl mít vládu na dosah ruky. Stačí jen jeden, dva hlasy a vláda se položí. Kdo pak nahradí Klause bude mít také plné ruce práce. Dojde-li k tomu, bude Klaus prvotřídním vůdcem opozice, a čas v republice se asi na pár let zastaví. Tak daleko ovšem místní reptalové nevidí...

.....

Jdu pozdě večer z metra a volá na mě přítel z gymnázia. Domlouváme se, že jsme byli na Carmen. Leč on o koze a já o voze. Byli jsme totiž na různých představeních. On ve Státní opeře a já v Národním divadle. Dvě různé Carmen, jeden večer. Můžete také shlédnout dvě Její pastorkyně, také v Národním a ve Státní opeře. Které město si to může dovolit? Které město si může dovolit těch šedesát divadel, z nichž tři uvádějí operu? Balet v Národním, ve Státní opeře i ve Stavovském je výtečný. Viděl jsem uchvacující inscenaci Goetheova Fausta a také Dostojevského Běsů ve Stavovském. Také jsem měl vzácnou příležitost poslouchat ve Smetanově siní Beethovenovu Devátou při zakončení Pražského hudebního jara. V divadle Na Palmovce Kunderovu hru Jakob a jeho pán. Nu prostě, výběr je ohromný, Praha republiku reprezentuje jako její metropole důstojně a s vybraným vkusem. A to ještě nebyla zmínka o velkolepé Rudolfinské výstavě prezidentem Havlem otevřeně...

Lovec perel - Bořek Šindler

KMOCHŮV KOLÍN

V. Růžička

Když se řekne Kolín, vybaví se všem milovníkům dobré dechové hudby - Kmochovi Kolín. V polovině června přijíždí rok co rok orchestry z celé republiky, ale i ze Švédska, Německa, Rakouska a Slovenska. V těchto dnech se počet obyvatel třicetitisícového městečka zdvojnásobí.

V roce 1997 uplyne 85 let od smrti Františka Kmocha, nejvýznamnějšího představitele venkovských českých instrumentalistů. Narodil se 1. srpna 1848 v Zámukách na Kolínsku. Jeho otec byl sice krejčí, ale nejraději vyhrával na svůj oblíbený klarinet. V rodině se zpívalo, lidová hudba zaznívala z tanečních zábav a tak se písnička stala součástí života mladého Františka již od dětství. Pan řidič, velký ctitel lidové písně se nadanému chlapci věnoval.

Hudbu však mladý muzikant neopustil ani při studiu na kolínském reálném a později na učitelském ústavu v Praze. Vlastní učitelská dráha však netrvala dlouho, po čtyřech letech se jí vzdal a věnoval se trvale hudbě. Jeho jediným působištěm se na celý život stal milovaný Kolín.

V roce 1871 zde byla založena sokolská hudba a o rok později se stal František Kmochovi sokolským dirigentem. Kapela, která měla zpočátku jen dvacet členů se později stala základem slavné Kmochovy hudby. Poprvé na sebe upoutala pozornost účinkováním při odhalení pomníku Josefa Jungmanna v Praze 1873.

Protože plat, plynoucí z funkce kapelníka, nestačil pokrýt životní náklady (v rodině bylo 5 dětí), zřizuje si Kmochovi soukromou hudební školu. Na počátku v ní vyučoval pouze sám, později za pomoci nadaných hudebníků z kapely i vlastní dcery Josefy, se škola stala populární.

Potíže byly i s hmotným zajištěním kapely. Ta hrávala do pochodu kolínským spolkům, v létě k poslechu a příjemnému posezení venku. V zimě v Kolíně i sousedních vesnicích k tanci. Poptávka byla velká a tak se kapela začala dělit na několik skupin. Časem začala zajíždět i na vzdálenější místa. Vystupovala na národních slavnostech v Praze, na výstavách, koncertech i zá-

bavách. Základem repertáru byly úpravy českých a slovenských lidových písní. Publikum je nadšeně vitale. Zanedbatelný nebyl ani národně uvědomovací vliv. Hudba vystupovala i v zahraničí, v roce 1884 v Krakově, v roce 1885 v Budapešti a v roce 1899 ve Vídni. Nároky na národní reprezentaci i rostoucí provoz vyžadovaly odpovídající repertoár. Proto v sedmdesátých letech začíná František Kmochovi komponovat. V souladu s potřebami kapely i dobovou poptávkou psal polky, kvapíky, mazurky a třásáky. Protože národním potřebám nevyhovovaly rakouské vojenské pochody, skládá F. Kmochovi pochody do jejíž tria začleňuje lidové a národní písně a podtrhuje tím národní a vlastenecký charakter své tvorby. Písňové úpravy, které měly ohromný ohlas, sestavoval i do orchestrálních směrů. Někdy mu bylo vytýkáno, že při úpravě lidových písní mění takt i rytmus. Jako příklad se uvádí píseň Andulka šafářova, jejíž původně 3/4 takt v mírném tempu změnil Kmochovi na dvoudobu, pochodový. Kmochovy skladby však přes tyto výtky byly velmi populární doma i v zahraničí, a měly velký vliv na posilování českého národního povědomí za Rakouska a později i za okupace.

Podle ne zcela doložených zpráv napsal František Kmochovi přes 500 skladeb. Jeho dcera Anna ve svých vzpomínkách uvádí jen 300 skladeb.

Kmochova hudba, zejména pochody, se staly nesmírně populární. Zdůraznění národnosti, nápaditá hudební myšlenka, optimismus i živé zpracování způsobily, že posluchač skladby nejen poslouchal, ale s chutí si je i zazpíval. Ač náležel minulému století, neztratily nic na své kráse a půvabu a nikdy nezmizely z repertoáru dechových hudeb.

A právě v takovém duchu (i když za trochu deštivého počasí) proběhl letošní jubilejní 35. ročník Kmochova Kolína. Na autora písniček "Koline, Koline", "Česká muzika", "Andulka šafářova" a mnoho dalších budeme všichni vzpomínat. Jeho skladby se s chutí zazpívali všichni na závěrečném Monstersoncertu, kde účinkovalo 1200 hudebníků a tančilo 200 krásných mažoretek.

Na závěr jsem se zastavil na kolínském hřbitově, kde sni svůj věčný sen hudební skladatel František Kmochovi se svou rodinou. Přítomní přicházejí se poklonit památce velkého umělce.

TELEFONOJETE

domů nebo do zahraničí? ?

*Chcete se připojit k množství Čechů a Slováků, kteří již volají do staré vlasti za pouhých 76centů ?

*Máte mobilní telefon? ?

*Pokud se připojíte k našim uživatelům nestojí vás to -

absolutně nic

No connection fee

No joining fee

No access fee

No min. calls

Direct call

Za minutu hovoru -
24 hodin denně platíte :

Domací tel.		Mobil tel.
Čechy	76c	81c
Slovensko	76c	92c
Německo	39c	44c
Kanada	39c	44c
USA	39c	44c
UK	39c	57c

Služeb mohou za používat za přibližně stejné ceny i vaši přátelé doma či v zahraničí.

Další informace o tom,
jak snížit váš telefonní účet
vám poskytne

MARTIN

Tel / Fax (02) 9130 5095

STŘÍPKY Z HISTORIE

Karel IV

Za římského krále byl korunován 11. července 1346, kdy na břehu Rýna u městečka Rhens, dalo pět ze sedmi říšských kurfiřtů svůj hlas novému římskému králi. Českým králem pak byl korunován 2. září 1347 ve Svatovítské bazilice. Co všechno nám po Otci vlasti zůstalo :

Svatováclavská koruna

Po celá staletí jsou v zákristii nad kaplí sv. Václava ve Svatovítské katedrále uloženy české korunovační klenoty. Jejich nejcenějším pokladem je královská koruna vyrobená z téměř dvou a půl kilogramu jedenadvacetikarátového zlata. Zdobí ji 20 perel a 94 drahokamů (19 safíru - některé patří k největším na světě, 30 smaragdů, 45 rubínů a spinelů). Karel ji nepovažoval za svůj majetek, ale prohlásil ji za symbol státu - České koruny, proto také spočívala na lebce sv. Václava, odtud si ji panovníci směli pouze půjčit pro obřad korunovace. Korunovační meč pochází rovněž ze 14. století, avšak původní žezlo, zlaté jablko s křížem a prsten se ztratily a byly doplněny o více než dvě století později novými klenoty.

Praga caput regni

Nápis "Praha, hlava království" vytesali kameníci nad jedno okno Staroměstské radnice. Již po staletí byla Praha první mezi městy Českého státu a za Lucemburské péče českých králů i příčinností Pražanů její význam a krásu ještě znásobily.

Založení Nového Města pražského.

Od příchodu do Prahy se Karel zabýval i plány na rozšíření a zvelebení města. Aby bylo místem, které budou navštěvovat a obdivovat hosté z celé Evropy - kupci, diplomaté, vědci i umělci. 8. března 1348 podepsal zakladací listinu a 26. března se konala slavnost položení základního kamene. Během několika let vyrostlo město silně opevněné, s půldruha tisícem nových domů a desítkami kostelů a klášterů. Podle názoru historiků se už v té době zařadilo Nové Město pražské spolu se Starým Městem, Menším Městem pražským, Hradem a Hradčany mezi největší města křesťanského světa. Praha se stala střediskem rozvoje gotické kultury. Zatímco většina malířských, sochařských děl a výrobků uměleckých řemesel byla zničena nebo ztracena za husitských válek, dochovaná architektura působí svou uměleckou silou dodnes.

Univerzita Karlova

Král Karel IV. vyvinul velké úsilí, aby se jeho sídlo

honosilo vším, co poskytovala vzdělanost a kultura nejvyspělejších zemí. Ve Francii a Itálii poznal několik univerzit, nejlépe pařížskou Sorbonnu. Uvědomoval si, že univerzita nejen podporuje vážnost panovníka, ale že mu i usnadňuje vládu. Pochopil, že České království již dosáhlo té úrovně, která může zabezpečit plné uplatnění těch, kteří univerzitu vystudují.

7. dubna 1348 vydal zakladací bulu pražského obecného učení. Karel od počátku počítal s tím, že univerzita svým významem přesáhne hranice země. Aby učitelé i žáci přicházející do Prahy měli zaručenu bezpečnost, vydal v lednu 1349 zvláštní listinu, v níž je bere v královskou ochranu.

V zakládací listině napsal, že univerzita vznikla "..... proto, aby se nemuseli naši věrní obyvatelé království, již bez přestání lační po plodech věd, doprošovati v cizích zemích almužny, ale aby nalézali v království stůl k pohoštění připravený....., aby nebyli nuceni k vyhledávání věd krajsvěta odcházeti..., nýbrž aby sobě měli za slávu, že mohou jiné z ciziny zváti k lahodnosti vůně a k účasti na takovém vděku....., rozhodli jsme se po předchozí zralé úvaze vyzdvihnout, zařadit a nově v život uvést obecné učení v našem metropolitním a nejpůvabnějším městě pražském..."

Studenti nejprve navštěvovali fakultu artistickou (později nazývanou filozofickou) a teprve pak si vybírali některou z dalších fakult. Na teologické studovali věrouku a náboženské spisy, na právnické fakultě církevní právo a připravovali se zastávat nejrůznější úřady, např. soudcovské nebo notářské. Na čtvrté z fakult studovali budoucí lékaři. Univerzita měla právo udělovat svým absolventům tituly. Nižší byla hodnost bakalář, po složení zkoušek byl udělován titul mistra či doktora, který byl považován za nejvyšší. Z řad mistrů a doktorů byl do čela univerzity vybírán rektor, na jednotlivých fakultách děkani, kteří byli voleni dvakrát do roka.

Svatovítská katedrála

Klenotem mezi stavbami založenými Karlem IV. a zároveň ozdobou Prahy i královského sídla se měla stát katedrála. Na místě pro ni zvoleném stála původně rotunda zasvěcená sv. Vítu, postavená v 10. století na příkaz knížete Václava. Po své mučednické smrti zde byl pohřben. V 11. století byla rotunda zbourána a nahrazena románskou bazilikou. Podle Karlova rozhodnutí měla stát nejkrásnější kaple nového chrámu právě nad místem, kde již po čtyři sta let odpočívaly ostatky Václava, prvního českého světce a nebeského patrona české země a jejího panovnického rodu. Právě jemu měla být nejvýznamnější kaple Svatovítské katedrály zasvěcena. Tím také bylo ovlivněno celé umístění stavby. Stavbou pověřil Karel věhlasného architekta Matyáše z Arrasu. Základní kámen byl položen 21. listopadu 1344, tehdy ještě za přítomnosti krále Jana. Po Matyášově smrti v roce 1352 se stavby ujal mladý architekt Petr Parléř, který původní plány přizpůsobil svým představám. Katedrála však byla dokončena až v roce 1929.

(Vybráno z knihy Heleny Mandelové

" České království za vlády Lucemburků ")

HIMALÁJE - PRUDCE PO PĚTAPADESÁTCE

Jiří Švehla

V pondělí 30. 9. se budíme časně do vlhkého a teplého rána. Obloha je zatažená a tak po rychlém sbalení věci jdeme na snídani, kterou jsme měli mít připravenou na 6 hod. Nachystaná nebyla, všichni se sice velmi omlouvali, ale sotva přinesli na stůl, byl tady autobus. Jenže jsme v Nepálu a tak byly zatím naloženy krosny. Všichni pak čekali dalších pět minut, než jsme slupli to, co jsme si objednali. Projeli jsme probouzející se Pokharou a dali se dál kolem řeky širokým údolím na západ. Asi po půlhodině jízdy se údolí začalo uzavírat a my se přiblížili k cíli naší cesty. Začátek chodníku vedoucího do Dhampusu je asi půlkilometru za Phedi. Je to jen pár baráků a začátek chodníku je tak obratně skryt za zídkou, že nebylo jednoduché ho najít. Když jsme si upravovali krosny, aby se nám lépe nesly, objevilo se pár místních maniků, kteří se nabízeli, že s námi půjdou jako nosiči. My jsme však byli rozhodnutí si všechno nést sami a tak jsme koukali skrz ně. Fungovalo to!

Chodník se hned od silnice zvedal strmě do svahu. Pečlivě poskládané placaté šutry tvořily obstojné schody, i když na náš vkus značně vysoké. Začali jsme v 9 hodin a už po hodině, zpocení jako myši, jsme se dostali na mírnější svah, kde byla rýžová polička a terasy. Tam jsme si odpočinuli a koukali, jak se honí mračna, ke kterým jsme se úspěšně blížili. Jak jsme popijeli a pojídali, došla nás dvojice z New Zealandu. Vypadali fit a taky šli podstatně rychleji než my. Zvlášť pro mě jsou i známe kopce v poslední době nějak strmější a vyšší. Asi po deseti minutách jsme se zvedli i my a vydali se do Dhampusu, střediska zdejších zlodějů, který je 1814 m vysoko. Jak jsme se dostali na hřeben, tak jsme měli mít krásný výhled na Machapucháre (6993m), jinak posvátnou horu na kterou nikdo nesmí. Bylo zataženo a tak bychom museli mít rentgenové oči, abychom něco viděli. Zato tam mají pěknou školu, kde měli žáčkové právě ranní nástup, cosi sborově zpívali, asi k oslavě jeho jasnosti, krále. Pak měly rozcvičku. Děti do těchto škol chodí pěšky i několik hodin cesty přes hory a doły. Moc nás tam také překvapila

jedna domorodka. Šla rovnou ke mě. Nejprve slušně pozdravila jak je tu zvykem úklonou hlavy a sepjatými rukama, a pak se mne zeptala, jestli bych si s ní nechtěl psát jako pen friend. Nevím, proč nevybafila raději na Martina, který přece jen vypadá víc k světu. Tvářil jsem se váhavě, ale ona ovládla situaci. Požádala o propisku a pěkně anglicky napsala svoji adresu, dokonce ještě stačila připsat, že nikdy nezapomene na dnešní den a naše setkání. Tak nevím....

Osada je roztažená v délce a si 5 kilometrů na hřebeni vedoucím k další osadě Pothana. Než jsme se vydali na cestu, prošli jsme první kontrolou. Je to domek označený jako sídlo "POLICE", kde jsme se museli nahlásit, zapsat do knihy jméno, věk, národnost, číslo pasu, číslo vandrovního povolení a odkud a kam jdeme. Samé impertinentní otázky. Z knihy jsme se však dozvěděli, že ti Novozélandané co nás ráno tak rychle předešli jsou jen 10 minut před námi, jemu že je 33 let a j 24. Pak jsme pokračovali hustým deštným lesem. Přes cestu tečou stružky vody a pro hustou vegetaci, mračna a mé neustále funění do kopce, nevidíme z okolí skoro nic. Je poledne, jsme v Pothaně a tak jsme se rozhodli udělat přestávku na oběd. Cestu mají v Pothaně vydlážděnou velkými placáky, před hospodou pod střechou pěkné stoly a lavice. Všechno čistě upravené, natřené oslnivou modrou barvou, a jen jsme došli už se na nás křenil místní pikolík a podával nám jídelní lístek. Byl milý, taky asi proto, že jsme byli jedini hosté. Objednali jsme si smaženou rýži, citronový čaj a čapaty (indický chleba, něco jako bramborová placka). Než bylo uvařeno, stačili jsme si prohlédnout celou osadu. U chodníku prodával starý Tibetán různé věci ze stříbra. Také jsme viděli plot poskládaný z rostlých větví, jak to stavivají bačové na Slovensku v Tatrách. Dokonce jsme slyšeli i hlasy zvonců jako někde v Tyrolích, jenže zvonce neměly na krku krávy, ale karavana mezků a oslů, která nesla náklad někam nahoru. Také kolem nás prošla tři děvčata a dva nosiči, co jim nesli krosny. Byly z Brazílie. Po obědě jsme hodili krosny na záda a vydali se dál, na Bhichok, Tolku a Landrung. Zpočátku se šlo hustým deštným lesem. Sdíleli jsme cestu se dvěma domorodkami, které neuměly anglicky. Přidaly se k nám, a jak jsme se dozvěděli,

to je tady takový zvyk. Oni totiž chodí po chodnících neradi sami. Cestou z Tolky do Landrungu byl krásný výhled. Ohromné svahy byly všechny opatřeny rýžovými poličky a terasami. Osady a samoty byly rozstříknuté po svazích a po cestách, co je spojovaly se pohybovaly postavičky připomínající mravence. Do Landrungu jsme dorazili těsně před setměním. Ubytovali jsme se v nejbližší hospodě. Stačili jsme si dát skoro studenou sprchu ve sprše z poskládaných kamenů. Potom jsme zalezli do jídelny, odkud byl výhled do šera údolí a na protější svahy. Jak se stmívalo, tak se světýlka mihotala na druhé straně údolí Ghandungu, jako světýlka. V jídelně byla celá rodina majitele, babička přebírala čocku, asi čtyřlétá vnučka jí pomáhala. Tatínek a maminka se činili v kuchyni. Vařilo se na Primusech a svítilo se také petrolejem. Dali jsme si bohatou večeři o třech chodech. Pro dva to stálo asi 5 dolarů. Po devíti hodinách namáhavé chůze jsme byli unavení a tak jsme zalezli do spacáků a spali.

Ráno jsme se probudili za úsvitu. Proti večerešku bylo nějak moc světla. Vystrčili jsme hlavu ze dveří a viděli proč. Bylo jasno a my viděli to, proč jsme sem přišli. Zasněžené vrcholky Annapurny South (7219m) a vpravo od ní Hiunchuli (6441m). Hned začaly fotografické orgie. Šlo o to, jak nejlépe zachytit první paprsky vycházejícího slunce na vrcholku Annapurny. Jak jsme doma později zjistili - podařilo se.

Zaplatili jsme, zabalili a vydali se k těm lákavým kopečkům. Nejdříve jsme ale museli sejít nějakých 500 m do údolí Modi Khola až na 1300m, pak jít nějaký ten kilometr proti toku ledovcové řeky Modi a obdivovat nesčetné vodopády řítící se z příkrých svahů. Přes potoky byly dosti svérázné "mosty". Obvykle to byly dvě klády asi 10 - 15 cm v průměru, stažené houževnami, v lepším případě na nich byly opět placaté šutry. Slovo "zábradlí" v tamních jazyce neexistuje. Takový můstek se patřičně houpal a klouzal jako namydlený. Byl ve výšce tak 4 až 7 m. S vice než 20 kg na zádech to byla pochoutka. Potom jsme došli k New Bridge přes řeku Modi. Ten byl asi 30m dlouhý, lanový a pekelně se houpal nad divokou vodou Modi. Na druhém břehu nám vypukly radovánky. Cesta se opět totiž změnila v schodiště a šlo se pořád nahoru.

Kopce se už schovaly do mraků, ale na nás pořád pátilo slunko. Po půlhodině téhle otročiny jsme došli k osadě Jhinu Danda (1700), kde jsme si dali přestávku. Jsou zde termální prameny, ale my bychom raději uvítali chladirmu a tak jsme se v teplé vodě nekoupali. Sluničko peklo čím dál víc a tak jsme se opět vydali na cestu. Schodiště se změnilo v žebřík po kterém jsme asi za hodinku mého úsilovného funění dorazili do osady Taglung (2100m). Je to pár baráček na hřebenu, ale je odtud nádherný výhled do dvou krásných údolí, který mi jsme ráno prošli. V místní hospodě jsme si dali oběd - velký Dal bat, což je nepálská specialita - vařená rýže se zeleninou a k tomu, aby se to dalo polykat, v misce nezahuštěná a značně vodová čočková polévka. Jako zákusek jsme si dali tibetský chleba. Je chutný a když je čerstvý a teplý tak pěkně chřupe. Mezi tím nás došli ti dva z New Zealandu. Vypadali překvapeně, že nás vidí před sebou. Je mi jasné, že jsou to "rychlododci", co se chvilku štvou do kopce a pak někde delší dobu odpočívají a popadají dech. To my chodíme pomalu, ale zato "furt." Ale už jsme v Chhomrongu. Hlavní třída je vlastně široké schodiště na kterém je čilý provoz. Chodci, mezci, oslové a krávy - ty hlavně jsme obdivovali jak dovedou čiperně cupitat po těch schodech nahoru a dolů. My jsme taky cupitali dolů asi o 250 m, do starého Chhomongu, kde jsme zalezli do hospody ke Kapitánovi. Byla nám doporučena, a nelitovali jsme. Pěkný čistý pokojík s dvěma postelemi. Jen s tou hygienou je tu trochu problém. V předzahrádce byly dva čisté záchody, tedy dvě šlapky a jedna díra do země. Vedle kýbl s vodou a před nosem košík na použitý papír. Nedoporučuji chodit na tato sociální zařízení bezprostředně po jídle. Pak tam byla sprcha s teplou vodou, ohřívanou sluničkem. Solární ohřivače jsou tu populární. Byly teprve dvě hodiny a tak jsme se po sprše a prani ještě vydali na procházku. Hodně domků mělo stěny i střechy doškové z rýžové slámy. Jenom hospody a "Lodges" byly z kamenů, včetně břídlíce místo šindelů. Dokonce několik, včetně Kapitána, mělo elektrinu. A ty pak svítily pořád, protože elektřina je "zdarma". Díky velkým výškovým rozdílům stačilo natáhnout asi 150m plastické trubky k maličké Peltonově turbíně s generátorem. Povídali jsme si s místními

a zjistili, že nahoru ještě nešlo moc lidí a tak bude dost místa v hospodách i chatách. Také jsme zredukovali naši výbavu. Stan, vařič, kanystr na petroleja pár drobností jsme dali do pytle a ten nechali u kapitána. Každému se asi o 3kg ulehčilo, a to bylo moc vítané, protože nás čekalo dalších 2000m výškového rozdílu. Dali jsme si bohatou večeři, popovídali s jedním Šerpou (jsou to zvláštní lidé, mají víc tibetských rysů a jsou podstatnější), který byl, alespoň podle řeči na 5 osmítisícovkách. Pak jsme upadli do spacáků.

Ráno se budíme po páté, dostřechy bubnuje déšť a tak jen přeběhneme přes trávník do "kadibudky" a hned zase zpátky do postele. Můžeme si přispat. Kolem šesté už ale balíme. Snídaní máme nychystanou, konverzuje se Šerpou a kuchařem, který se o nás od našeho příchodu staral jako vlašťovka osvěmladě. Zkrátka všemožně se nám snažil pobyt zpříjemnit. Zeptali jsme se ho, kdy si myslí, že přestane pršet, protože se nám do toho deště moc nechtělo. Mrkl na oblohu a řekl, že za dvacet minut bude svítit slunko. Dekla mraků byla hrozná, ale přesto měl pravdu, za půl hodiny se to všechno rozplynulo a nad střechem naši "hospody" zářil zasněžený vrchol Jižní Annapurny. Kolem sedmé jsme vyrazili. Přes různé bystřiny tu měli zajímavé můstky, samozřejmě bez zábradlí. Byly z jednoho kusu kamene. Takový monolit položený napříč z jednoho břehu na druhý. Jak ho tam dostali, nám bylo záhadou. Ten jeden šutrák musel vážit přes tunu. Cesta vedla přes četné kamenné ploty, co tam mají proto, aby dobytek nelezl kam nemá. Jsou obvykle přes metr vysoké a pro lidi tam jsou zabudované jakési schody. Zase žádné zábradlí. Místní nemají problémy s rovnováhou, i když nevím, jak tyhle nástrahy zdolávají, když jdou z nějaké oslavy, kde vypili trochu místního vína. Procházeli jsme kolem stavení místních zemědělců, kteří si staví terasy na těch nemožných strmých svazích, aby měli nějakou zemi na obdělávání. Všude byl firmol, ti lidé se činili v potu tváře, aby bylo co na talíř. Za chvíli se nám ukázala posvátná Machapuchare. Je to jeden z nejkrásnějších kopců, co znám. Její jméno znamená Rybí ocas, a ten také svými dvěma vrcholy připomíná. Chodník vede příkrým svahem, vlevo strmé úbočí, které končí vrcholem Hiunchuli (6441m), vpravo

hluboká díra do údolí, kde asi 500m pod námi hučí řeka Modi. Procházíme opět hustým dešťovým lesem, je to pohádková džungle, kde je smaragdové příšeří. Bambusové a rododendronové stromy tvoří neprostupné houštiny. Kmeny jsou porostlé smaragdovým mechem ze kterého kape voda. Ta je tady všude. Jsme zmazani od bláta neskutečně, ale pochvaluje si naše vodotěsné pohorky, jde se nám dobře. V 11 dopoledne jsme došli ke druhé kontrole. Při zápisu do knihy jsem řekl službu konajícímu policajťovi, jaké to má krásné místo, a on si začal, místo úsměvu na který jsme tady zvykli, stěžovat. Ti policajti jsou všude stejní. Cestou jsme potkávali jak turisty tak nosiče. Ti měli neuvěřitelné náklady. Oblečení byli obvykle do jakýchsi tulek, a movitější měli na nohou vietnamské, které však stejně v blátě sundali. Někteří nesli 3 krosny svázané popruhem hozeným přes čelo a trajdali si to do kopce podstatně rychleji než my. Pracují průměrně za 5 dolarů za den. Z toho si platí jídlo a ubytování. Jsou spolehliví a slušní.

I když jsem pátral v tom řídkém vzduchu jak jsem mohl, příbuzné, či našeho předka jsem nepotkal. Začínám tušit, že je to jen výplod bujné fantazie kuřáků "trávy", kterých je tu požehnaně, a ty vyfotografované stopy Yettiho jsou jen šlápoty maximálně vytiženého nosiče. To je tedy moje "real life observation". Ti střízláci jsou tak 150cm vysokí a když si na záda přivážou tři plně naložené horolezecké krosny (kolem 80kg), tak se jim ty jejich bosé nohy musí rozplácnout jak velblodovi na pisku a z normální šlapky se stane footprint. Tedy, žádný YETTI, ale normální nosič. Zase o iluzi mluví. A já doufal, že by tady mohla být třeba i female Yetti.

Obědváme v hospodě jménem Bamboo Lodge (2500m). Pěkná chatka, před vchodem pěkná kytky. Marijánka a nebo konopí velikosti přebujelého filadendronu v obýváku. Tady jsou tyhle kytky všude a jsou jakse patří využívány. Čerstvé a zelené listy se používají podobně jako petržel. Pochopitelně, že listy se i suší a kouří místo tabáku. Tak proto jsou tu všichni, včetně dobytka stále tak usměvaví a dobře naladěni.

(pokračování příště)

Kniha - přítel člověka, člověk - přítel knihy.

(pokračování)

VÍTE, ŽE ?

Nejznámějším lingvistou na světě byl kardinál Giuseppe Caspar Mezzofanti (1774-1849), správce vatikánské knihovny překládá ze 114 jazyků a 72 nářečí, hovořil plynule 39 jazyky, 11 jich ovládal částečně a 20 jiným jazykům a 37 nářečím rozuměl.

Nejdelší slovo v moderním použití je švédské slovo o 94 písmenech, označující "ředitel skladu pro zásobování uniformami pro personál svazu čistících trati akciové společnosti pouličních drah".

Nejdelší slovo v italštině: *precipitevolissimevolmente* - co možná nejrychleji.

Nejdelší slovo v ruštině: *деревоперерабатывающий - dřevozpracující*.

Nejdelší slovo v češtině: *nejneobhospodařovatelnějšímu*.

Nejdelší slovo v maďarštině: *kikaposztasítottalanítottatokengedel - meskedhetetleneskedeseitkért -s* ohledem na vaši stálou neposlušnost.

Nejdelším slovem čteným stejně odzadu jako odpředu je finský výraz: *saippukauppias* - prodáváč mýdla.

Nejdelší věta v klasické literatuře patří bezesporu Victoru Hugovi v jeho románu *Bidnaci*. Má 823 slov rozdělených 93 částkami, 51 středníky a 4 pomlčkami.

Všeobecně se má za to, že nejstarší stroje tisknou knihou je Gutenbergova Bible vytištěná v Mohuči v roce 1455. Současný výzkum však uvádí, že jeden dosud zachovaný tisk latinské mluvnice byl vytištěn na papíře již v roce 1450.

Největší knihou na světě je "Malý červený skřítek" (*Little Red Elf*), povídka o 64 verších, jejímž autorem je William P.

Wood, který ji současně navrhl a vytiskl. Je 2,20 m vysoká a otevřená měří 3 metry.

V prosinci 1933 zaplatilo Britské muzeum v Londýně sovětské vládě 100 000 liber šterlingů za část rukopisu bible, zvané *Codex Sinaiticus* z kláštera sv. Kateřiny na hoře Sinaji. Je to nejvyšší cena zaplacená za rukopis.

Nejrychlejším romanopiscem světa byl pravděpodobně Earl Stanley Gardner (1899 - 1970), tvůrce Perry Masona. Byl schopen diktovat až deset tisíc slov denně a pracoval se štábem svých spolupracovníků až na sedmi románech na jednou.

Místem vzniku knihtisku byl asi Štrasburk v roce 1440, dále byl znám v Mohuči 1447, ve Španělsku 1450, v Itálii 1462, v Plzni 1468, v Brně se objevil knihtisk v roce 1485 a v Praze 1487.

Nejdelší básni, která kdy byla napsána, je indická *Mahabharatam* z let 400 až 150 př.n.l. Má 220 000 veršů a téměř 3 milióny slov.

Z dopisů čtenářů

Vyberte mi nějakou knihu s modrou obálkou. Je to pro tatínka a on má rád modrou barvu.

S úctou
J.K.

Vaše poslední zásilka mi přinesla dvojnásobný užitek - jednak z četby (i když jen částečně), jednak ze zdravého pohybu na čerstvém vzduchu, když jsem obíhal svoje známé, abych si u nich dočetl stránky, které v zaslaných knihách chybějí.

B.Z.

Vy sprostáci, poslali jste mi knížku a ona nemá stránky. Mě ale nepodfouknete, protože já čtu! Ujišťuji vás, že teď doma dávám pryč z knihovny všechny knihy Jakuba Arbesa, aby mně to nepřipomínalo jméno vaši prodejny!

L.H.

Před vánoci jste mi poslali knihu, kterou jsem si neobjednal. Mně je, draží milí, dávno přes sedmdesát a s Říšou a s Helenkou z Pohádky máje mně může

příjít polibit líce!

S úctou K.B.

Smlch slavných

"Víte, že mi trvalo plných deset let, než jsem zpozoroval, že neumím psát?" řekl jednou Balzac Victoru Hugovi. "A proč jste si nezvolil jiné povolání?" podivil se Hugo. "Pak už bylo pozdě. To už jsem byl slavný spisovatel."

Pozvali kdysi Bernarda Shawa k boháčům, který se chtěl pochlubit svou vilou. Když provedl domácí pán slavného spisovatele po celém domě, zavedl ho nakonec i do knihovny. "Mistře," řekl, "ukazuje na knížky," toto jsou moji nejlepší přátelé". Shaw vzal několik svazků do ruky a shledal, že nejsou vůbec rozřezány. "Milý pane," řekl s úsměvem, "to jsem rád, že nepatříte k těm, kteří řezou do svých přátel."

Dohadoval se jednou Alexandre Dumas se svým nakladatelem o honorář. Bylo to v době, kdy jeho *Tři mušketýři* se prvně objevili na pařížském knižním trhu v sešitovém vydání. Všichni čtenáři jejich hrdinná dobrodružství hltili a před knihkupectvími stály fronty nedočkavců. "Tak přidáte mi těch 100 franků za arch nebo ne?" končil trapnou debatu Dumas. "Neptídám už ani frank. Stejně vás přeplácím!"

"Dobrá," řekl Dumas, "Tak tedy nechám mušketýry jednoho po druhém zemřít." A pak už se jen ozvalo prásknutí dveří.

A skutečně, v příštím sešitě končil poslední odstavec tragicky. Zločinný syn mylady stáhl Athose do mořských vln a někde v hlubinách se strhl boj na život a na smrt. Porthos, Aramis a d'Artagnan bezmocně přihlíželi. Poslední řádek vyzníval pak už zcela beznadějně. "Všichni vespolek zahlédli, jak se na povrch vody vyvalila rudá skvrna. Nebylo pochyb, byla to krev jejich statečného přítele..."

Zároveň, kdy se tento sešit objevil na stáncích, zatukal u Dumasových dveří sluha z nakladatelství. "Promiňte, signore, nesu novou smlouvu. Dostáváte o 100 franku víc za stránku."

"No, vida," usmál se Dumas.

A příští sešit *Tři mušketýři* opět všechno napravil. Začínal větou: "Náhle

se moře pod lodí vzducho a prudkým rozmachem se vynořilo tělo toho, kdo souboj přežil. Byl to Athos, hrabě de la Fère..."

Jednou přišla v jakési pařížské společnosti také řeč na bitvu u Waterloo. Spisovatel Alexander Dumas starší se při té příležitosti rozpovídal o podrobnostech a líčil bitvu tak barvitě, jako by se jí sám zúčastnil. Dokonce vidličkami a noži znázorňoval jednotlivé pozice armád, až ho v nejlepším přerušil přítomný generál, který u Waterloo skutečně velel francouzské divizi. "Ale tak to vůbec nebylo, pane Dumasi, to vše je mi úplnou novinkou. Vždyť já sám jsem v oné bitvě byl..."

"...já, vím, nedával pozor, že ano, pane generále," řekl chladně Dumas a pokračoval ve svých vývodech.

Jsem domluven, jo? Vy poženete kočku zahradou a já se budu dívat.

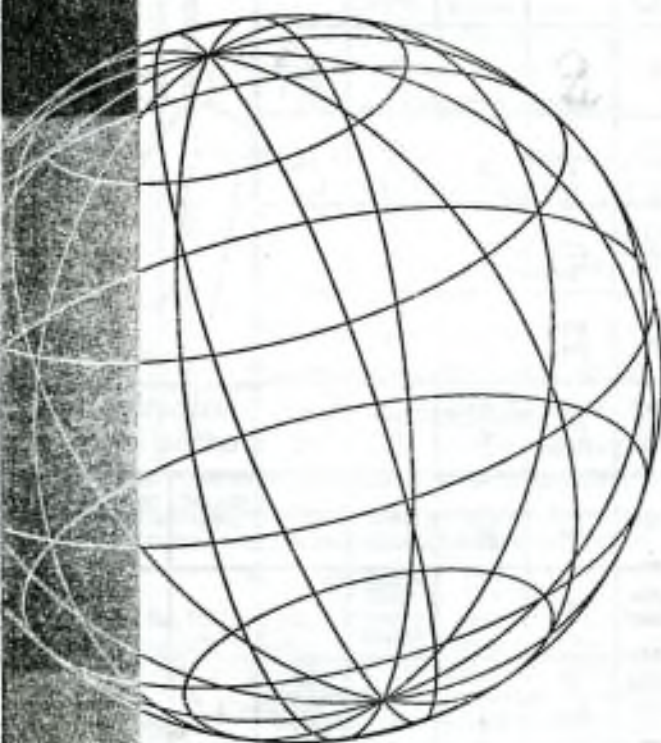

Tiše děti, tatínek zase spadl ze střechy.

Ty mě zřejmě chceš vyprovokovat!

Global Direct Dial

Volejte
a
zároveň
šetřete
peníze
s
**GLOBAL
ONE**

Jako zákazníci GLOBAL ONE budete platit \$1,21 za minutu rozhovoru do České republiky po pracovní době. GLOBAL ONE vám přibližuje svět.

Pokud se stanete našimi zákazníky, můžete používat mezinárodní i vnitrostátní hovory.

- * neplatíte žádné přihlasovací poplatky
- * neexistuje minimum povinných hovorů
- * je jednoduché s naší pomocí volat
- * služba je vám k dispozici po 24 hodin denně

Využijte našich cen a služeb! Vyplněno přihlášku pošlete našemu GLOBAL ONE autorizovanému zástupci.

Sejong

Reply Paid No. 194
P.O. Box 194
Croydon Park NSW 2133

Or call

From Sydney (02) 9798 4037

Interstate 1800 800 493

GlobalOne

• T • France Telecom • Sprint

A 12 cent fee applies, calls from mobiles are excluded.

38	HROMADA SLAMY	BÝV. POLSKÝ FOT. BALISTA	MODELI- ANHO JMÉNO	MELA						
PEREJ	S	L	A	P						
TAM báseň	T	A	M	O						
SVAZEK ROSTI	Q	T	E	P						
ČESKÝ HEREC	H	E	D	R						
M	PLATĚNÝ PŘI STŘEŠK	BABYLON BOŽSTVO 1	E	A	Nezoufejte paní. Váš manžel odešel lehce.					
SKOSENÍ	S	K	O	S	KRÁLOVÉ ZVÍŘAT	OBEC NA VYSOČINĚ	RÍMSKÝ CÍSAŘ	ÚSLUŽ- NOST	JEDNA it	DOMÁCKÝ TOMÁŠ
UKAZOV. ZÁJMENO	T	O	PREKLE- NOVAT TROJICE	K	L	E	N	O	U	T
VÝCHOZÍ SLOVNI	A	N	T	2 KILO- GRAMY	V	S	E	A	N	O
LEDVINY pol.	N	E	R	K	Y	POKOJ angl. POVÝŠE- NEC	R	O	O	M
M	RÍMSKÝCH 102 SOU- HVĚZDÍ	C	I	I	DIREKT LETECKÉ BENZINY	S	O	T	3.	STANO- VISTE angl.
KOŽLÍK LEKÁRSKÝ	O	P	O	L	I	K	SPZ PRAHY RÍMSKÝCH 1056	A	D	S
SPZ ROKYCAN	R	ČÁST MOLEKULY KAMBODŽ. PLATIDLO	A	T	O	M	OTEC zabíj. KONT	Q	T	
JEN sloven.	A	B	A	POPULÁR- NOST INICIÁLY KID-HOUTA	O	B	L	I	B	A
ROZSUDEK	O	R	T	E	L	PRIMIT. PLAVIDLO	V	O	R	Y
SVORNÍKY	N	K	Y	JINÉ sloven.	I	N	E	AMEDEO, NETK- STAY- ROOM		

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY

Vydává: **HABER - PILOT** Pty Limited

A.C.N. 002 830 613

7 Boonah Street

WENTWORTHVILLE

NSW 2145

Tel. (02) 9636 1873

Fax. (02) 9631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.

Časopis vychází jednou za dva měsíce.

FINANČNÍ PORADENSTVÍ

Saxby Bridge

*Máte problém s vysokými daněmi?
Nemáte dostatek financí na koupi nového domu?
Chcete proniknout do světa burzovních spekulací?
Nejste spokojeni s bankovními službami?*

Na tyto a mnoho jiných otázek vám může pomoci najít odpověď

Radim Haupt (B.Ec.)

nezávislý finanční konsultant

- cena? - 45 minut vašeho času!

Pro bezplatnou konzultaci volejte (02) 9202 2400

Saxby Bridge Pty Ltd A.C.N. 057 915 312

**Saxby Bridge House, 4 O'Connell St.,
SYDNEY NSW 2000**

NEW AGAIN

PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: (02) 9999 2595

Zveme vás na nezapomenutelnou dovolenou

MAGNETIC ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm, je osm kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. Má rozlohu 52 kilometrů a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golfové a tenisové kurty, plachetnice, procházky panenskou přírodou. Je zde zábava pro dospělé i pro děti.

Nabízíme moderní, kompletně vybavené dvouložnicové (pro 5 osob) a jednolůžnicové (pro 3 osoby) byty na pláži Nelly Bay s nádherným výhledem na moře. Na požádání zašleme fotografie a další informace. Navštivte nás a my vám promítneme video.

Týdenní pronájem - \$290. - za jednolůžnicový byt.

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029, tel (02) 9371 9164

Pohled z okna bytu.

**Stěhování nábytku,
mezi státy - zámoří.**

**Brisbane, Melbourne - týdně
Nth QLD, SA & WA - čtrnáctidenně.**

(02) 9365 5535

Bezplatné porady.

Bezpečné a odborné uskladnění.

fax (02) 9365 5304

1a Palmerson Grv. (roh Atherton Rd) OAKLEIGH 3166

Tel: (03) 9564 7679 Fax: (03) 9564 7752

AH: (03) 9801 2796 Mob: 041 201 6556

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURO-RAIL- vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

CTĚTE
PODPORUJTE
ODEBÍREJTE

AUSTRALSKÉ LISTY

JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

SUSTEK

LUST NOMINEES P/L TRADING
AS PAINT SPOT
DISTRIBUTORS OF PAINT
AND PAINTERS' SUPPLIES

Ph: 9557 4109, 9557 2863
Fax: 9557 4924

378 Centre Rd, Bentleigh 3204

BENTLEIGH PAINT SPOT

**Chcete vymalovat dům,
zkrášlit byt?
Využijte služeb české firmy,
která nabízí všechny služby
pro malíře,
spolu s radou odborníků.**

volejte: 03 9557 4109, 03 9557 2863

APPLIED COMPUTER SYSTEMS (Australia)

Nabízí systém vytvořený zvlášť pro vás!

(viz obal)

MULTIMEDIA

Capture video in real-time to your hard disk. Editing with special effects and sound. Playback under Windows in true colours. Full motion CD video playback

TV-VIDEO

Live TV on your PC. Capture single frame at 320 x 240. Titling or photo retouching. Full motion sequencer. Record to tape in S-VHS quality.

VIDEO-PRO

Linear or nonlinear editing. Quality of output up to Betacam. Time code for single frame accuracy. Adjustable compression digital recording.

CZECH

AIRLINES

FLY OK FLY CSA

**POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM ZE
SINGAPURU A BANGKOKU**

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECH
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX H110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 9247 6196 FACSIMILE: 9232 1713